

TEREN

SPÓŁKA Z O.O.

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGOSPODAROWANIA MIAST I OSIEDLI
URBAN DEVELOPMENT ENTERPRISE LTD

90-448 ŁÓDŹ, ul. ŻWIRKI 1C LOK. 3,

tel. (42) 632-02-83,

e-mail: biuro@teren-urbanistyka.pl

etap: wyłożenie do publicznego wglądu
(11.02.2022 r. - 04.03.2022 r.)

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU POŁOŻONEGO WE
WSI CIEBŁOWICE DUŻE W GMINIE TOMASZÓW MAZOWIECKI**

Temat: Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Ciebtowice Duże w gminie Tomaszów Mazowiecki

Nazwa opracowania: Prognoza oddziaływania na środowisko

Umowa: RZ.727.1.31.2019 z dnia 6 czerwca 2019 r.

Zamawiający: Gmina Tomaszów Mazowiecki

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Miast i Osiedli „TEREN” sp. z o. o. Łódź ul. Żwirki 1c lok. 3

Autor: mgr inż. Justyna Borkowska

Justyna Borkowska

Spis treści

1. WSTĘP	2
2. PODSTAWA PRAWNA	2
2.1. Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	3
2.2. Główne cele dokumentu i zakres opracowania	4
2.3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	5
3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
4. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROGNOZĄ	7
4.1. Położenie administracyjne i fizyczno – geograficzne	7
4.2. Budowa geologiczna	10
4.3. Rzeźba powierzchni	13
4.4. Warunki klimatyczne	13
4.5. Wody powierzchniowe	14
4.7. Gleby	18
4.8. Szata roślinna i świat zwierzęcy	18
4.9. Dziedzictwo i zasoby kulturowe	24
5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PLANU	24
6. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	25
6.1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych	25
6.2. Stan zanieczyszczenia powietrza	28
6.3. Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektroenergetycznym	32
6.4. Zagrożenie środowiska przez odpady	34
7. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ PLANU, DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCA OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	36
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM	42
9. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PRZYSZŁEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	47
9.1. W zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego	47
9.2. W zakresie emisji zanieczyszczeń do wód lub do ziemi	48
9.3. W zakresie zagrożenia odpadami i zanieczyszczenia gleby lub ziemi	49
9.4. W zakresie wykorzystywania zasobów środowiska i niekorzystnego przekształcania terenu	50
9.5. W zakresie emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych	52
9.6. W zakresie występowania poważnych awarii	53
10. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA NA CAŁOŚĆ ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W ICH WZAJEMNYM POWIĄZANIU	54
10.1. W zakresie oceny stanu i funkcjonowania środowiska wynikającego z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencji do zmian przy braku realizacji ustaleń projektu planu	54
10.2. W zakresie oceny zagrożeń dla środowiska z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu lub innych terenach	55
11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE	56
12. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH, OGRANICZAJĄCYCH I KOMPENSACYJNYCH	63
13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE	64
14. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	65
15. METODY MONITORINGU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA	65
16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	66
17. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	68

1. WSTĘP

Podstawą opracowania jest podjęta przez Radę Gminy Tomaszów Mazowiecki Uchwała Nr LXII/369/18 z dnia 17 września 2018 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowanie przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Ciebłowice Duże w Gminie Tomaszów Mazowiecki, zmieniona uchwałą Nr XL/242/21 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 13 maja 2021 r. oraz umowa z dnia 6 czerwca 2019 r. zawarta między Gminą Tomaszów Mazowiecki a Przedsiębiorstwem Zagospodarowania Miast i Osiedli „TEREN” na wykonanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Ciebłowice Duże w Gminie Tomaszów Mazowiecki.

2. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, a także *Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Prognozę oddziaływania na środowisko stworzono w powiązaniu z następującymi dokumentami, w oparciu o zawarte w nich ustalenia:

- *Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Ciebłowice Duże w Gminie Tomaszów Mazowiecki,*
- *Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Ciebłowice Duże w Gminie Tomaszów Mazowiecki,*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U 2010 nr 77 poz. 510),*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409),*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183),*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. 2014 poz. 1408),*
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomaszów Mazowiecki.*

2.1. Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko prognoza sporządzana dla potrzeb postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinna określać i oceniać między innymi skutki wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na elementy środowiska przyrodniczego oraz dobra materialne, a także skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów.

Ustala się, iż prognoza powinna obejmować obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń miejscowego planu. Zatem obszar objęty prognozą nie może być mniejszy od obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, co jest konieczne zważywszy na wzajemne powiązania poszczególnych elementów środowiska.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie – został określony przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tomaszowie Mazowieckim pismem ZNS.450.15.2019 z 03.04.2021 r. oraz pismem ZNS.450.15.2021 z dnia 03.11.2021 r. oraz przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi pismem WOOŚ.411.100.2019.MGw.2 z dnia 01.04.2019 r. oraz pismem WOOŚ.411.376.2021.MGw z dnia 08.11.2021 r.

Poniżej przedstawiono zakres sporządzonej prognozy w oparciu o art. 51 ust 2 ustawy ze wskazaniem treści zawartych w niniejszym dokumencie:

OZNACZENIE ARTYKUŁU USTAWY	ZAKRES PROGNOZY	WSKAZANIE TREŚCI ZAWARTCH W OPRACOWANYM DOKUMENCIE (ROZDZIAŁ)
art.51 ust. 2 pkt 1 lit a	informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	2
art.51 ust 2 pkt 1 lit b	informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,	2
art.51 ust. 2 pkt 1 lit c	propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	15
art.51 ust. 2 pkt 1 lit d	informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	14
art.51 ust. 2 pkt 1 lit e	streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	16
art.51 ust. 2 pkt 2 lit a	określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	4,5,6

art.51 ust. 2 pkt 2 lit b	określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	4,5,6
art.51 ust. 2 pkt 2 lit c	istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	7
art.51 ust. 2 pkt 2 lit d	cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	8
art.51.ust. 2 pkt 2 lit e	przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	11
art.51 ust. 2 pkt 3 lit a	przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	12
art.51 ust. 2 pkt 3 lit b	przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	13

2.2. Główne cele dokumentu i zakres opracowania

Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez zagospodarowanie terenu ustalone przez nowe zapisy planu miejscowego.

Prognoza ma za zadanie:

- określić pojawiające się zagrożenia wynikające z dopuszczenia przez plan nowych sposobów użytkowania terenów,
- sprawdzić, czy zostały uwzględnione uwarunkowania środowiskowe,
- ocenić skutki wynikające z realizacji projektowanych zamierzeń,
- sprawdzić, czy przyjęte sposoby zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania przyczyniają się do jego zmniejszenia,
- sprawdzić w jakim stopniu proponowany sposób zagospodarowania może naruszać zasady prawidłowej gospodarki zasobami.

2.3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego została opracowana metodą porównawczą, zgodnie z wytycznymi Instytutu Ochrony Środowiska.

Metoda opracowania polega na:

- o określeniu stanu środowiska na terenie objętym planem i terenach otaczających,
- o ocenie projektowanych zmian w aspekcie wpływu ustaleń na stan środowiska,
- o ocenie zgodności projektowanych rozwiązań z zasadami zrównoważonego rozwoju i aktualnymi aktami prawnymi oraz dokumentami wyższego rzędu takimi jak:
 - Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.
 - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
 - Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku.
 - Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.
 - Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2030, Uchwała nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021r.
 - Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi” – uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tomaszów Mazowiecki,
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U 2010 nr 77 poz. 510),
 - Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE seria L z 2000 r. Nr 327 z późn. zm.),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133),
 - Rozporządzenie z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911).
 - Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowe działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE seria L z 2000 r. Nr 327 z późn. zm.),

- Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. U. UE seria Lz 2007 r., Nr 288 s 27 ze zm.).

Stan środowiska określono na podstawie materiałów instytucji zajmujących się ochroną środowiska, specjalistycznych opracowań naukowych, informacji zawartych w materiałach archiwalnych, powszechnie dostępnej literaturze specjalistycznej i informacjach dostępnych w Internecie oraz szczegółowych danych zebranych podczas dokonywanej inwentaryzacji terenu. Zestawienie innych wykorzystanych publikacji podano na zakończenie opracowania.

Informacje zawarte w prognozie opracowano stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano je do zawartości i stopnia szczegółowości.

Wytyczne dotyczące ochrony środowiska zawarte w zapisach planu dają gwarancję prawidłowych działań mających na celu ochronę środowiska. Zawarte w nim zadania pozwolą zapewnić odpowiednie warunki życia mieszkańców przy zakładanym rozwoju gospodarczym.

3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Prognoza uwzględni informacje zawarte w:

1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomaszów Mazowiecki

Analizie poddano zapisy planistyczne zawarte w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tomaszów Mazowiecki. Wymieniony dokument wskazuje kierunki rozwoju gospodarczo przestrzennego, identyfikując jednocześnie czynniki hamujące ten rozwój.

Wrys ze Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tomaszów Mazowiecki wraz z oznaczeniem granicy projektu planu miejscowego

Źródło: Opracowanie własne

Obszar opracowania na rysunku kierunków oznaczony jest symbolami, wskazującymi tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej. W północnej części planu – tereny zainwestowane i rozwojowe.

Projekt planu miejscowego wykazuje zgodność z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tomaszów Mazowiecki.

Dla obszaru sporządzanego projektu miejscowego planu obecnie brak obowiązującego planu.

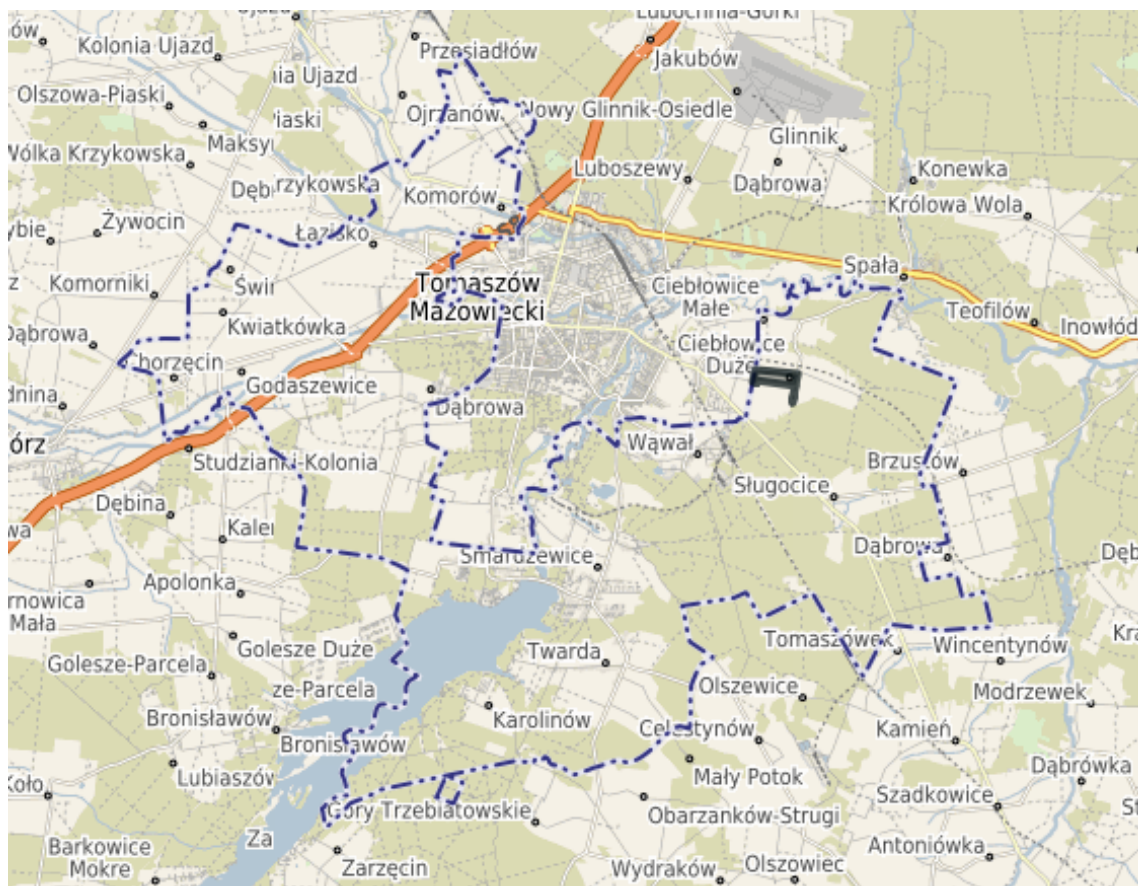
4. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROGNOZĄ

Mając na uwadze, iż jednym z dokumentów, na podstawie których sporządzono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jak i niniejszą prognozę jest opracowanie ekofizjograficzne (dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania), w którym dokonano szczegółowej analizy charakterystyki i funkcjonowania środowiska na terenie objętym planem - w rozdziale ujęta została jedynie synteza tych zagadnień.

4.1. Położenie administracyjne i fizyczno – geograficzne

Gmina Tomaszów Mazowiecki położona jest w powiecie tomaszowskim, we wschodniej części województwa łódzkiego. Graniczy: od północy i wschodu z miastem Tomaszów Mazowiecki, od północy z gminą Lubochnia, od wschodu z gminą Inowłódz, od zachodu z gminą Wolbórz i Ujazd, od południowego wschodu z gminą Sulejów, zaś od południa z gminą Mniszków i Sławno. Powierzchnia ogólna Gminy Tomaszów Mazowiecki wynosi 151 km² i podzielona jest na 24 sołectwa.

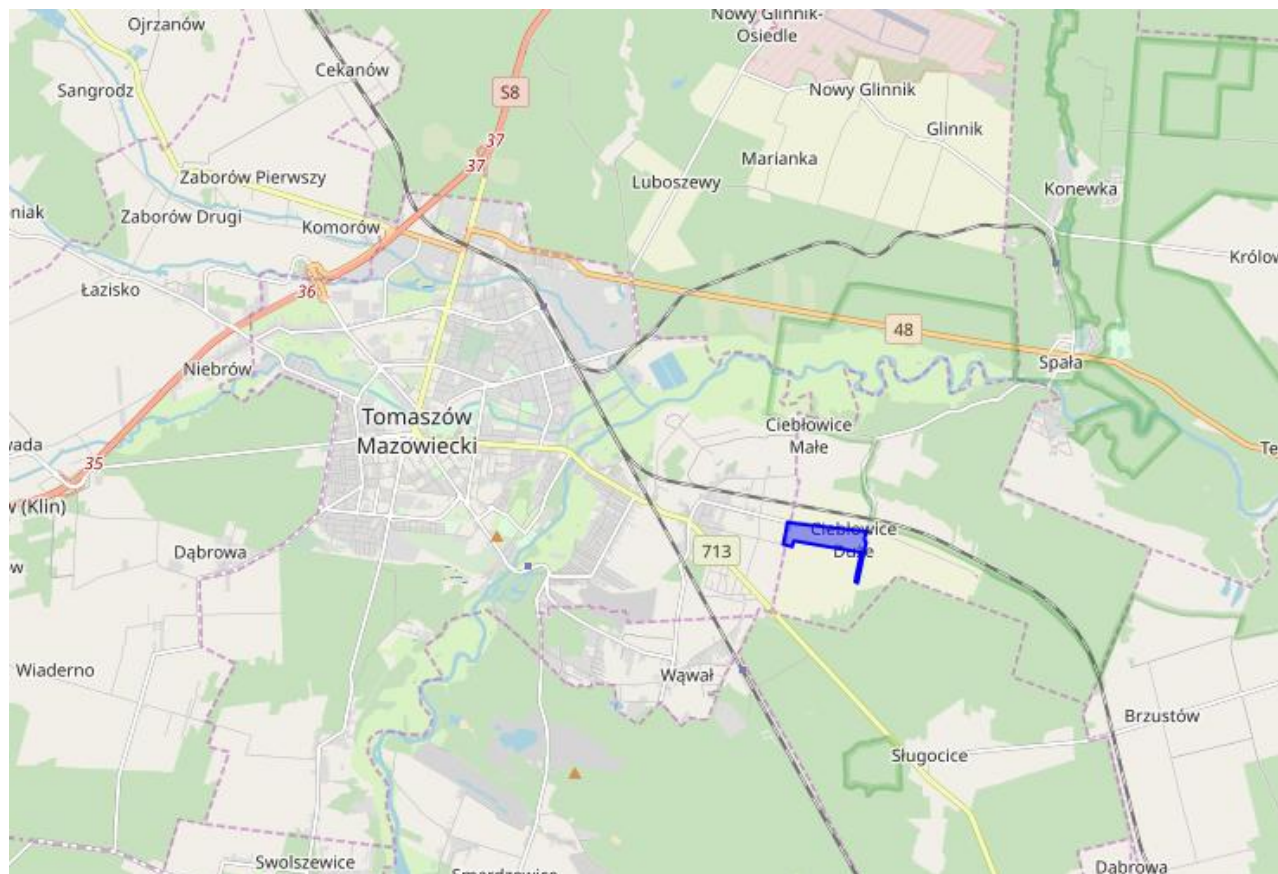
Obszar objęty miejscowym planem zlokalizowany jest we wschodniej części gminy Tomaszów Mazowiecki, we wsi Ciebłowice Duże. Obszar zlokalizowany jest tuż przy granicy administracyjnej między obszarem gminy a miastem Tomaszów Mazowiecki.

Położenie obszaru mpzp na tle gminy
Źródło: <http://geoportal.lodzkie.pl/imap/>

Obszar mpzp położony jest w odległości ok. 950 m na północ od drogi wojewódzkiej nr DK 713. Na północ od obszaru w odległości ok. 2,8 km przebiega droga krajowa nr DK 48, zaś w odległości ok. 6,5 km na północny zachód droga ekspresowa S8.

Obszar położony jest między linią kolejową nr 22 relacji Tomaszów Mazowiecki-Radom (odległość ok. 210 m) a linią kolejową nr 25 relacji Łódź Kaliska-Dębica (odległość ok. 1,4 km).

Położenie obszaru mpzp na tle głównych ciągów komunikacyjnych
Źródło: <http://geoportal.lodzkie.pl/imap/>

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizycznogeograficzne (J. Kondracki, 2002) teren ten leży w prowincji Wyżyny Małopolskie, w podprowincji Wyżyna Środkowo-Małopolska, w makroregionie Wzniesienie Wyżyna Przedborska. Inwestycja zlokalizowana jest w mezoregionie Wzgórza Opoczyńskie.

Położenie obszaru mpzp względem mezoregionów fizycznogeograficznych
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

4.2. Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym teren gminy leży w obrębie kredowej niecki łódzkiej, a dokładnie niecki tomaszowskiej. Najstarszymi osadami występującymi w rejonie gminy są utwory jury środkowej reprezentowane przez piaskowce oraz podrzędnie iłowce i mułowce z wkładkami wapieni i iłów o miąższości kilkuset metrów. Powyżej zalegają utwory jury górnej, miąższości około 1000 m, wykształcone jako wapień pelitowe oksfordu górnego, nawiercone w Ciebłowicach i Spale; wapień margliste, margle i iły margliste kimerydu stwierdzone w okolicach Białobrzegów, Tomaszowa-Wilanowa i Ciebłowic oraz magle, wapień margliste, iły i iłowce margliste Portlandu nawiercone w Brzustówce i Wąwale.

Utwory kredy górnej i dolnej budujące nieckę występują we wschodniej i centralnej części gminy. Kreda dolna reprezentowana jest przez mułowce i iły z syderytami beriasu i walanżynu, o miąższości nieprzekraczającej 35 m. Nawiercone zostały w okolicy Nieborowa, Tomaszowa Mazowieckiego oraz w Wąwale, w którym stwierdzono także występowanie iłów popielatoszarych i czarnych, mułków i mułowców z fauną amonitową hoterywu. W skarpie Pilicy, w okolicy Józefowa, odstawiają się piaski drobnoziarniste bez glaukonitu oraz piaskowce drobno- i średnioziarniste, kwarcowe o spoiwie krzemionkowo-

ilastym albu środkowego, natomiast w Nagórzycach nawiercono gezy, piaskowce i mułowce.

Utwory czwartorzędowe charakteryzują się zróżnicowaną miąższością, od 2 do 60 m. Reprezentowane są przez gliny zwałowe zlodowacenia południowopolskiego, napotkane w strefie krawędziowej wysoczyzny nad Wolbórką, w Tomaszowie Mazowieckim oraz w okolicach Józefowa, oraz piaski i żwiry rzeczne interglacjatu mazowieckiego, odstawiające się w okolicy Brzustowa. Osady stadiu maksymalnego reprezentowane są przez:

- piaski i żwiry wodnolodowcowe, które odstawiają się w południowej skarpie doliny Pilicy, w Tomaszowie Mazowieckim-Ludwikowie i Brzustówce;
- mułki zastoiskowe – nawiercone w Tomaszowie Mazowieckim-Starzycach na głębokości 19,0–35,2 m oraz w dolinie Piasecznicy;
- gliny zwałowe o miąższości 8–10 m, występujące na południe od linii wyznaczonej przez doliny Wolbórki i Pilicy;
- żwiry i piaski moren czołowych stwierdzone w okolicy Białobrzegów jako pojedynczy pagór, wznoszący się 6 m ponad płaską, gliniastą powierzchnię moreny dennej;
- piaski i żwiry wodnolodowcowe, występujące płatami o miąższości 0,6–5,0 m w okolicach Wąwału, Jelenia, Ciebłowic i Białobrzegów.

W strefach krawędziowych dolin Pilicy i Czarnej Bieliny oraz w okolicy Cekanowa odstawiają się piaski wodnolodowcowe stadiu mazowiecko-podlaskiego (warty). W dolinie Pilicy, Czarnej Bieliny i Wolbórki osadziły się piaski rzeczne tarasów nadzalewowych interstadiu bużańskiego oraz piaski rzeczne tarasów nadzalewowych zlodowacenia północnopolskiego. Te ostatnie nawiercono w Spale oraz po południowej stronie doliny Pilicy. Osady holocenu reprezentują piaski rzeczne tarasów zalewowych, piaski rzeczne o miąższości do 10 m w dolinie Pilicy oraz kreda jeziorna i torfy (Pęczkowska, 2002b).

Struktura geologiczna obszarów i ukształtowanie ich powierzchni wykluczają występowanie niekorzystnych zjawisk w postaci osuwisk lub ruchów masowych.

4.3. Rzeźba powierzchni

Obszar gminy Tomaszów Mazowiecki położony jest w zasięgu Wzgórz Opoczyńskich (wschodnia część gminy) i Równiny Piotrkowskiej (część zachodnia). Część wschodnia terenu gminy ma urozmaicony krajobraz. Od Tomaszowa w kierunku Sławna ciągnie się próg strukturalny, wznoszący się do wysokości 275m zbudowany z piasków kredowych, którego stoki przykryte są utworami czwartorzędowymi. Na obszarze gminy najbardziej wysuniętym na wschód występują pagórki moren czołowych. Pozostała część Wzgórz Opoczyńskich ma charakter równinny, zbudowany z utworów wodnolodowcowych i morenowych. Część zachodnia leżąca w zasięgu Równiny Piotrkowskiej ma charakter płaskiej wysoczyzny o wysokości 155-190m n.p.m. nachylonej w kierunku doliny rzeki Pilicy, urozmaiconej wydmami i dolinami jej dopływów.

Obszar opracowania znajduje się we wschodniej części gminy, zatem na obszarze makroregionu Wzgórz Opoczyńskich. Oznacza to, iż cechuje się nieco bardziej urozmaiconym krajobrazem.

4.4. Warunki klimatyczne

Według podziału Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne gmina Tomaszów Mazowiecki położona jest w centrum przejściowego i zmiennego klimatu, który charakteryzuje się dużą zmiennością pogody oraz zróżnicowanymi warunkami meteorologicznymi w poszczególnych latach. Zaznaczają się tu wpływy zarówno mas powietrza polarno-kontynentalnego jak i polarno-morskiego. Obszar gminy położony jest w częstochowsko-kieleckiej dzielnicy klimatycznej, która charakteryzuje się średnią temperaturą stycznia 2,5^oC, średnią temperaturą lipca 18,8^o C, średnioroczną temperaturą 7,7^oC, stosunkowo dużą średnią roczną sumą opadów 800mm, długością okresu wegetacyjnego tj. okresu z temperaturą powyżej 5° C trwa 200-210 dni, średnią prędkością wiatru – 2,5m/s, z dominacją wiatrów z kierunku zachodniego.

Klimat lokalny obszaru jest tu zróżnicowany pod względem rzeźby terenu, zalesienia, układu dolin i zabudowy. Szczególnie korzystne warunki klimatyczne występują w sąsiedztwie lasów, które sprzyjają m.in. zmniejszeniu prędkości wiatrów, cechują się mniejszą bezwładnością w zakresie zmian temperatur powietrza (w cieplej porze roku temperatury są niższe niż na terenach otaczających las, w chłodniej odwrotnie – wyższe).

Obszar mpzp cechuje się podobnymi cechami klimatycznymi jak wskazane wyżej dla całej gminy.

Znaczną część obszaru mpzp zajmują tereny otwarte upraw rolnych, które nie ograniczają swobodnego przepływu mas powietrza. Pasma zabudowy wzdłuż

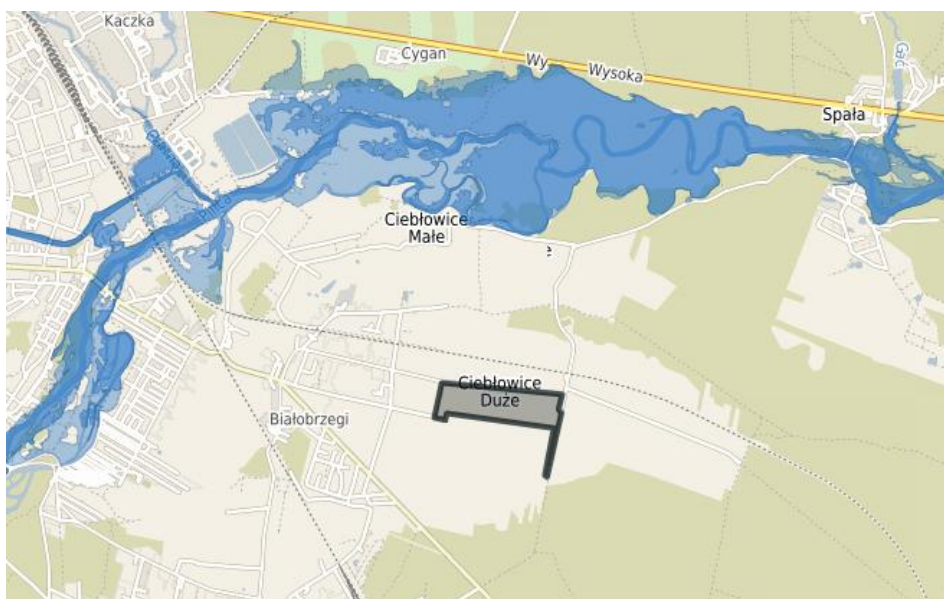
istniejącej drogi powoduje nieznaczne osłabienie wiatrów, nie wpływa jednak znacząco na parametry temperatury czy wilgotności powietrza. Powierzchnie terenów otwartych wokół terenów zabudowy (pozbawionych przeszkód w swobodnym przemieszczaniu się mas powietrza), stwarzają korzystne uwarunkowania dla przewietrzania tej części gminy. Dodatkowo, obszar zlokalizowany jest w sąsiedztwie dużych kompleksów leśnych (od południa), które szczególnie korzystnie wpływają na lokalny klimat, regulując m.in. temperaturę i wilgotność powietrza.

4.5. Wody powierzchniowe

Obszar gminy Tomaszów Mazowiecki położona jest w dorzeczu środkowej Pilicy, przyjmującej dopływy Wolbórki i Moszczanki oraz Czarnej i Piasecznicy z licznymi bezimiennymi strumieniami. Na terenie gminy Pilica przepływa przez miejscowości: Tresta, Karolinów, Smardzewice i Ciebłowice Małe, natomiast rzeka Wolbórka płynie przez sołectwa Chorzęcin, Godaszewice, Kolonia Zawada, Zawada i Niebrów. Na terenie gminy Czarna płynie przez sołectwo Łazisko w kierunku południowej części sołectwa Komorów, a Piasecznica płynie przez sołectwa Zaborów i Komorów. Sieć rzeczna skoncentrowana jest po stronie wschodniej gminy Tomaszów Mazowiecki.

Najbliższą rzeką zlokalizowaną w rejonie obszaru mpzp jest Pilica, przepływająca w odległości ok. 2km na północ od analizowanego terenu. Bezpośrednio na obszarze objętym opracowaniem nie występują zbiorniki wodne oraz urządzenia melioracyjne.

Położenie i hydrografia obszaru decydują, iż na terenie objętym planem nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Mapa zagrożenia powodziowego- zasięg szczególnego zagrożenia powodzią
Źródło: <http://mapy.isok.gov.pl/imap>

Obszar opracowania położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami-jednolitej części wód powierzchniowych JCWP:

- RW200019254799 - „Pilica od Wolbórki do Drzewiczki”.

Położenie obszaru opracowania na obszarze Jednolitych Części Wód powierzchniowych
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

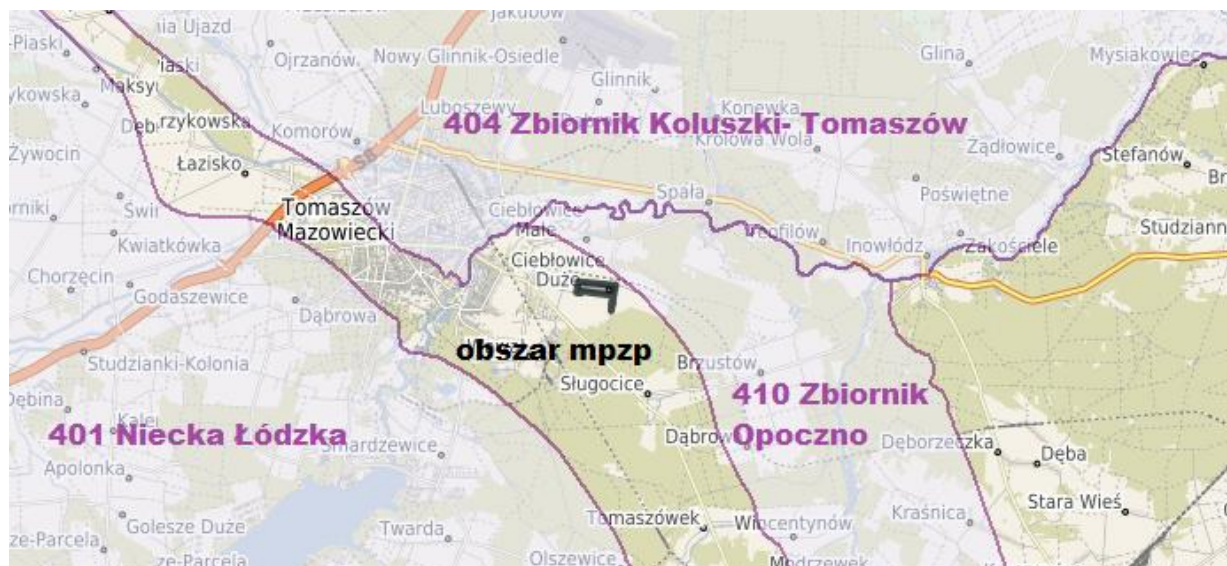
Według analiz przeprowadzonych w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły JCWP*, w ramach której zlokalizowany jest obszar mpzp według jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Realizacja sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy nie spowoduje pogorszenia się stanu analizowanej JCWP. Nie stwierdza się także, aby spowodowała nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w *Rozporządzeniu z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*.

4.6. Wody podziemne

Gmina Tomaszów Mazowiecki położona jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, górnourajskich nr 401 i 410.

Teren opracowania znajdują się pomiędzy dwoma zbiornikami wód podziemnych, są to: jurajski (GZWP Koluszki -Tomaszów) i kredowy (GZWP Niecka Łódzka). Położony jest poza granicami zbiorników.

Przebieg granicy GZWP

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Na terenie gminy występują 3 poziomy wodonośne: jurajski, kredowy i czwartorzędowy. Czwartorzędowe piętro wodonośne związane jest z występowaniem piasków i żwirów wodnolodowcowych, charakteryzuje się ono zmienną wydajnością i niewielką głębokością położenia zwierciadła wody – od 2,0 do 10, m p.p.t. (największe wydajności rzędu 90m³/h notuje się w dolinie Pilicy). Dużą wydajnością charakteryzują się wodonośne utwory piaszczyste dolnej kredy – od 40 do 116m³/h. Dolnokredowe i górnokredowe piętra wodonośne zaliczane są do kategorii Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) – Nr 410 „Zbiornik Opoczno” i Nr 401 „Niecka Łódzka”.

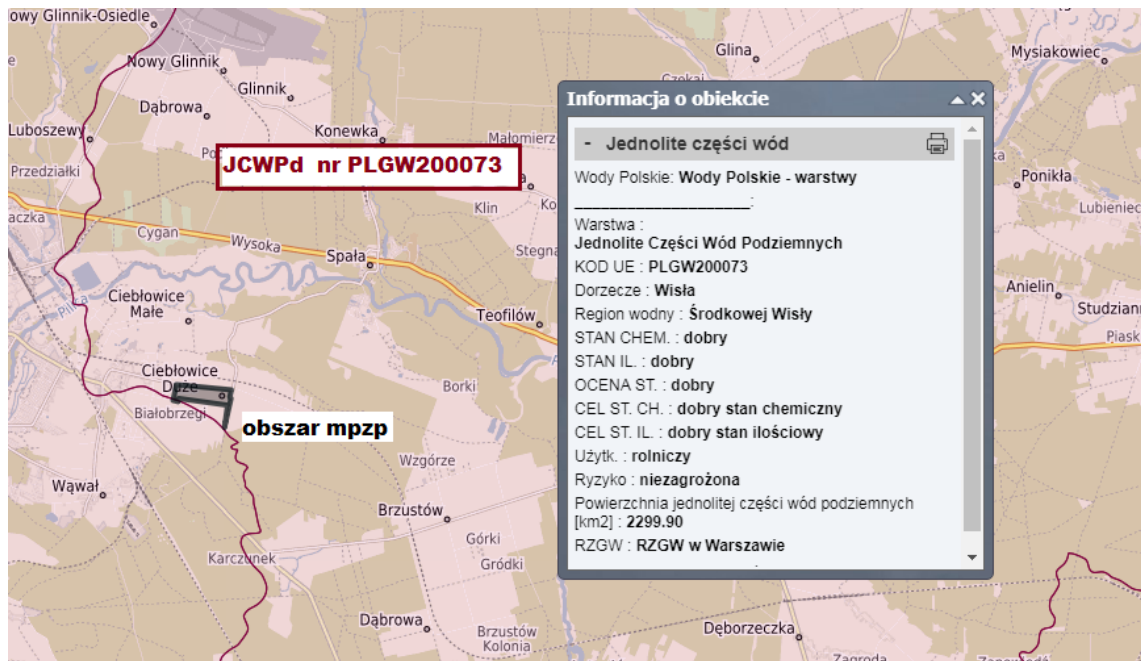
Jurajskie poziomy wodonośne są eksploatowane dla potrzeb komunalnych i przemysłowych. Wody jurajskie występują pod ciśnieniem hydrostatycznym i są z reguły czyste. Potwierdzeniem tego są Niebieskie Źródła – naturalne wypływy wód jurajskich w rezerwacie krajobrazowym koło Tomaszowa Mazowieckiego.

Kredowe poziomy wodonośne wody mają charakter artezyjski i subartezyjski, wykorzystywane są dla potrzeb komunalnych i przemysłowych. Są związane ze skałami węglanowymi kredy górnej oraz utworami piaszczystymi kredy dolnej. Mineralizacja wód jest niewielka, nie zawierają one siarczanów, ale są lekko żelaziste. Wody poziomu górnokredowego są narażone na zanieczyszczenie ze względu na częste bezpośrednie kontakty z wodami czwartorzędowymi.

Na terenie gminy zlokalizowane są ujęcia wody w miejscowościach: Chorzęcin, Smardzewice, Wąwał, Twarda, Kolonia Zawada, Cieblowice Duże, Łazisko, Wiaderno, Cekanów.

Ujęcia wód zlokalizowane w miejscowości Ciebłowice Duże znajdują się poza granicami terenu objętego mpzp.

Obszar sporządzanego planu położony jest w jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd) Nr PLGW200073.

Położenie obszaru opracowania na obszarze Jednolitych Części Wód Podziemnych
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Według aktualnego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły JCWPd o numerze GW200073 posiada dobry stan ilościowy i chemiczny, nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Sporządzając dokument miejscowego planu należy zagwarantować, by jego realizacja nie wpłynęła na zmianę stanu analizowanych JCWPd. Jakość oraz ilość zasobów wód danej JCWPd nie może ulec pogorszeniu.

Główne cele środowiskowe dla wód podziemnych zawarte w planie gospodarowania wodami, które muszą być realizowane to:

- zapobieganie doptywowi lub ograniczenia doptywu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Realizacja przyszłego mpzp nie przyczyni się do pogorszenia stanu wód JCWPd nr PLGW200073 oraz nieosiągnięcia przez nią wyznaczonych celów środowiskowych.

4.7. Gleby

Gleby na obszarze gminy Tomaszów Mazowiecki wykształciły się na utworach plejstoceńskich i holocenijskich tzn. na glinach, piaskach i mułach. Największą przydatność rolniczą mają nielicznie występujące czarne ziemie oraz gleby brunatne wytworzone na glinach i piaskach, charakteryzujące się dobrymi właściwościami chemicznymi i fizycznymi należące do gleb III klasy bonitacyjnej. Dużą przydatnością charakteryzują się gleby bielcowe wytworzone z różnych piasków, glin i utworów pyłowych należące do IV klasy bonitacyjnej, charakteryzujące się dość niskim procentowym rzędu 0,5-1% udziałem próchnicy w poziomie orno-próchnicznym. Gleby bielcowe i pseudobielcowe wytworzone z luźnych piasków i żwirów występujące na znacznym obszarze gminy zaliczane są do V i VI klasy bonitacyjnej wymagające poprawy struktury warunków wodnych. Gleby najlepszych klas bonitacyjnych znajdują się w rejonie wsi: Komorów, Chorzęcin i Wiaderno. Gleby klas III-IV (pochodzenia organicznego) występują w kompleksach w północno-zachodniej części gminy oraz wyspowo w części wschodniej. Zamieszczona niżej tabela zawiera dane dotyczące udziału gleb poszczególnych klas bonitacyjnych w gminie.

Na obszarze mpzp występują gleby klasy IV i V klasy bonitacyjnej.

4.8. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Szata roślinna

Wg regionalizacji geobotanicznej W. Szafera gmina (czyli również obszar opracowania), położony jest w między Krainą Świętokrzyską a krainą Północnych Wysoczyń Brzeźnych.

Lasy gminy zajmują powierzchnię ok. 44 % jej obszaru. Wskaźnik lesistości gminy jest dużo wyższy niż wskaźnik dla kraju (29,3%), dla województwa łódzkiego (21,2%) oraz dla powiatu tomaszowskiego (31%). Pod względem lesistości Tomaszów Mazowiecki jest trzecią gminą w powiecie, po gminie Inowódz (58,3%) i Lubochnia (53,5%). Dominującymi gatunkami drzew na obszarze opracowania są: dąb szypułkowy, grab pospolity, topola osika, olsza czarna, jesion wyniosły, brzoza brodawkowata, świerk pospolity, jodła pospolita, modrzew polski.

Na obszarze opracowania charakterystyczną roślinnością są kenofity, czyli rośliny związane z terenami intensywnie użytkowanymi przez człowieka (np.

okolice zabudowań, szlaki komunikacyjne itp.). Najczęściej spotykane to konyza kanadyjska, szczawik żółty, iniczką mała i szarłat szorstki. Przy szlakach komunikacyjnych występują liczne i zróżnicowane gatunki z rodzaju wiesiołków. Uprawom rolnym i osadnictwu towarzyszą chwasty chaber bławatek, fiołek polny, kąkol polny, tasznik pospolity, psianka czarna, włośnica zielona, wyka czteronasienna oraz maki i przetaczniki. Na miedzach, występują lokalnie rośliny krzaczaste, lub zadrzewienia – głóg, jałowiec, brzoza i osika.

Całość tych zespołów florystycznych, tworzących niezbyt cenną gatunkowo mozaikę siedlisk, jest charakterystyczna, a zarazem właściwa gminy jak i obszaru opracowania. Znaczną powierzchnię zajmują tereny otwarte z elementami półnaturalnymi w postaci terenów rolniczych, terenów łąk i pastwisk oraz powierzchni zadrzewionych.

Poza zielenią towarzyszącą zabudowie na obszarze opracowania występują gatunki charakterystyczne dla upraw rolnych. Na terenach rolnych pokrywą roślinność stanowi okresowo występująca roślinność związana z uprawami. Pośród upraw spotykana jest roślinność segetalna – m.in. gatunki, takie jak: *chaber bławatek, kąkol polny, ostróżeczka polna, mak polny, mak piaskowy, kurzyślad polny*. Miejscami, wśród pól uprawnych występują grupy drzew i krzewów. Częściowo występują także zbiorowiska łąkowe, głównie w postaci niskich traw. Pośród traw rosną również inne rośliny jednoliścienne, zioła, mszaki. Wśród traw rosną m.in. *babka lancetowata, babka zwyczajna, koniczyzna biała, koniczyzna kasztanowata, koniczyzna łąkowa, ostrożeń polny* i inne.

Obszar projektu planu leży poza obszarami NATURA 2000 (dyrektywa ptasia i dyrektywa siedliskowa). Zlokalizowany jest natomiast na obszarze otuliny Spalskiego Parku Krajobrazowego, co wpływa na możliwość występowania z uwagi na naturalne migracje gatunków zróżnicowanej i wartościowej flory.

Świat zwierzęcy

Stosunkowo bliskie położenie od kompleksu leśnego może powodować, iż na obszarze mpzp sporadycznie może pojawiać się zwierzyna leśna. Zabudowania terenu opracowania i gospodarka rolna wykluczają liczniejszą obecność wolno żyjących ssaków. Są one reprezentowane głównie przez gatunki synantropijne, takie jak: jeź, sarna, lis, dzik, zając, darniówka pospolita, kret, nornica ruda, wiewiórka, mysz domowa, kuna leśna. Wśród owadów, są to pospolite szkodniki: mól ubraniowy, karaluch, czy pająki z rodzajów Pholcus i Tegenaria. Wśród gatunków ptaków występują sójka, dzwonec, świergotek łąkowy i drzewny, słowik rdzawy, kęsawka, kulczyk i dzięcioł zielony.

Obszar objęty mpzp położony jest w Otulinie Spalskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na terenie Spalskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu stwierdzono: 19 gatunków roślin objętych ochroną całkowitą (m.in. *lilię złotogłową, orlika pospolitego, widłaki, storczyki*), 11 ochroną częściową (*paprotkę zwyczajną, pierwiosnkę wyniosłą, kocanki piaskowe*) oraz 42 gatunki, które w Polsce Środkowej występują nielicznie. Liczbę występujących tutaj gatunków roślin naczyniowych można wstępnie oszacować na ponad 800.

Najlepiej poznaną grupą bezkręgowców występujących na terenie Spalskiego Parku Krajobrazowego są owady lądowe, głównie chrząszcze, motyle, muchówki i błonkówki. Niewiele Wśród pajęczaków na uwagę zasługuje obecność tygryka paskowanego *Argyope bruennichi* – pajęczaka objętego ochroną gatunkową.

Wśród kręgowców zaś najlepiej poznaną grupą ptaki. Dotychczas na terenie parku stwierdzono 205 gatunków, w tym 140 mających tu swoje legowiska. Z wyjątkiem 3 gatunków (*wrony siwej*, *sroki* i *gawrona*) wszystkie inne ptaki bądź to podlegają ochronie, bądź też są ptakami łownymi.

Z listy gatunków zagrożonych na całym lub w znacznej części swojego arealu europejskiego, a stwierdzonych na tym terenie należy wymienić: *bąka bączka*, *bociana czarnego*, *bociana białego*, *błotniaka stawowego i łąkowego*, *kropiatkę zielonką*, *żurawia*, *rycyka*, *rybitwę rzeczną*, *lelka*, *zimirodka*, *dzięcioła zielonosiwego*, *dzięcioła czarnego*, *dzięcioła średniego*, *skowronka borowego*, *świergotka polnego*, *jarzębatkę*, *muchotówkę matą*, *gąsiorka* i *ortolana*.

Pola charakteryzujące się dużym rozdrobnieniem upraw, występowaniem na miedzach szpalerów krzewów i pojedynczych drzew, skupiają w okresie przelotów jesiennych olbrzymie zgrupowania ptaków, głównie wróblowatych, krukowatych oraz drapieżnych. Największe ilości osiągają wówczas: *zięba*, *dzwonec*, *skowronek*, *pliszka siwa*, *kwiczoł*, *grzywacz*, *szpak*, *świergotek łąkowy*, *makolągwa*, *trznadel*, *gawron*, *kawka* oraz z ptaków drapieżnych: *krogulec*, *myszotów*, *błotniak zbożowy*, *pustułka*.

W Pilicy oraz jej starorzeczach stwierdzono występowanie 28 gatunków ryb i jednego przedstawiciela smoczkoustych – *minoga strumieniowego*. Odnotowano również 9 gatunków płazów, w tym 6 chronionych oraz 5 gatunków gadów, wszystkich podlegających ochronie.

Najliczniej spośród płazów na terenie Parku występują: ropucha szara (*Bufo bufo*), żaba trawna (*Rana temporaria*), żaba moczarowa (*Rana arvalis*), żaba jeziorkowa (*Rana lessonae*), żaba wodna (*Rana esculenta*), mniej licznej – traszka zwyczajna (*Triturus vulgaris*), traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), ropucha zielona (*Bufo viridis*), żaba śmieszka (*Rana ridibunda*), kumak nizinny (*Bombina bombina*). Gatunkiem bardzo rzadkim na terenie SpPK jest ropucha płaskówka (*Bufo calamita*). Wśród gadów najliczniejsze są jaszczurka zwinka i zaskroniec, które zasiedlają cały obszar parku, natomiast najrzadszym gatunkiem jest żmija zygzakowata spotykana na torfowiskach i wilgotnych łąkach, w miejscach rzadziej uczęszczanych przez ludzi.

Dobrze zbadane są ssaki tego terenu – występuje tu 31 gatunków, z czego 7 objętych jest całkowitą ochroną, a 12 należy do zwierzyny łownej.

- Rząd: owadożerne – stwierdzono 5 gatunków tych ssaków. Większość z nich związana są z obszarami wilgotnymi (łąki, olsy, brzegi wilgotnych lasów). Rzęsorek rzeczek żyje w pobliżu większych zbiorników wodnych.
- Rząd: zającokształtne – na terenie całego Parku występuje m.in. zając szarak.
- Rząd: gryzonie – stwierdzono 15 gatunków. Wśród stwierdzonych gatunków uwagę zwraca liczne występowanie *bobra europejskiego*

w dolinie Pilicy. Środowiska wilgotne zamieszkuje nornik północny, a obfitujące w zbiorniki wodne *piżmak* i *karczownik*. W środowisku pól i ugorów odnotowano *chomika europejskiego*. Pozostałe gatunki z tego rzędu są pospolite na terenie całego Parku.

- Rząd: drapieżne – stwierdzono 9 gatunków. Z rodziny łasicowatych najliczniejsza jest *łasica łaska* występująca zarówno w lasach, miejscach otwartych jak i w pobliżu ludzkich siedlisk. W otoczeniu człowieka przebywa również *tchórz*, który swoje kryjówki zakłada często w składach drewna wśród gospodarstw.
- Rząd: parzystokopytne – stwierdzono 5 gatunków. Najliczniejsza jest *sarna*, którą odnotowano we wszystkich nadleśnictwach, mniej liczny, ale występujący na terenie całego Parku jest *jeleń*. Najrzadszym gatunkiem z rodziny jeleniowatych jest *łoś*, wędrujący wzdłuż doliny Pilicy. Licznym i powszechnie spotykanym gatunkiem w SpPK jest *dzik*.

Ze względu na położenie analizowanego obszaru w Otulinie Spalskiego Parku Krajobrazowego, na obszarze mpzp mogą pojawiać się również powyższe gatunki.

Powiązania przyrodnicze

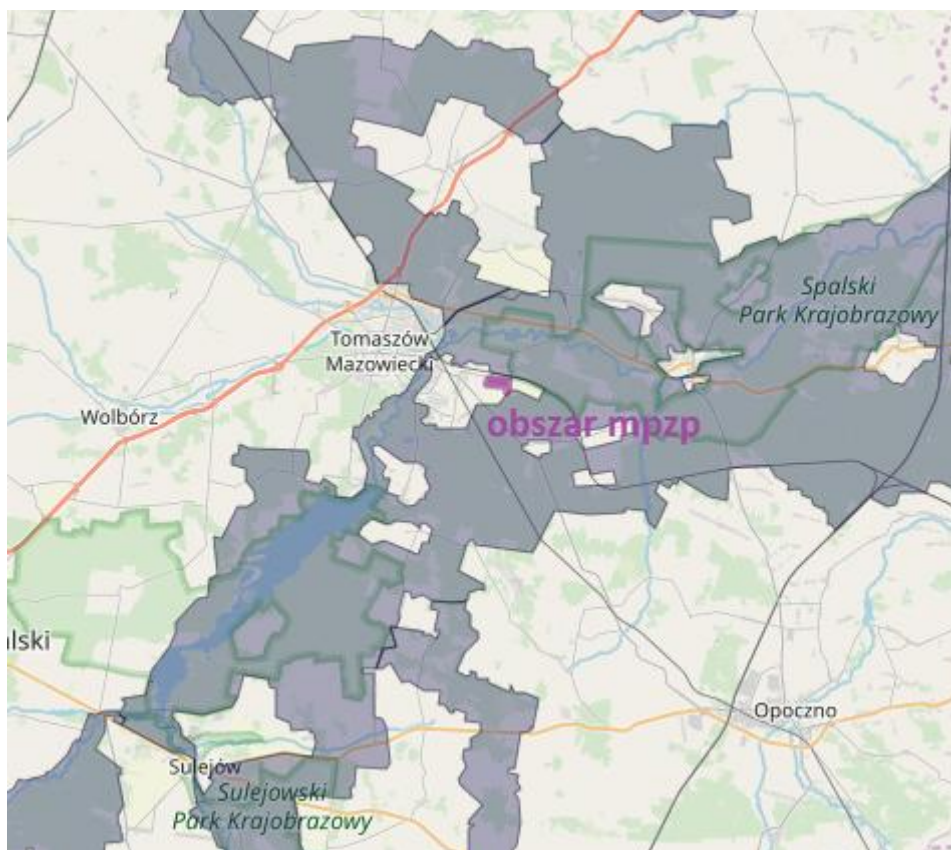
Korytarze ekologiczne stanowią obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, będące szlakami komunikacyjnymi dla zwierząt, a w większym przedziale czasowym – również dla roślin. W zależności od wielkości i długości, można mówić o korytarzach międzynarodowych i krajowych, regionalnych i lokalnych.

Korytarze o znaczeniu międzynarodowym i krajowym

Istnieje kilka koncepcji o znaczeniu ogólnopolskim i międzynarodowym, dotyczących systemów powiązań obszarów przyrodniczych, m.in.:

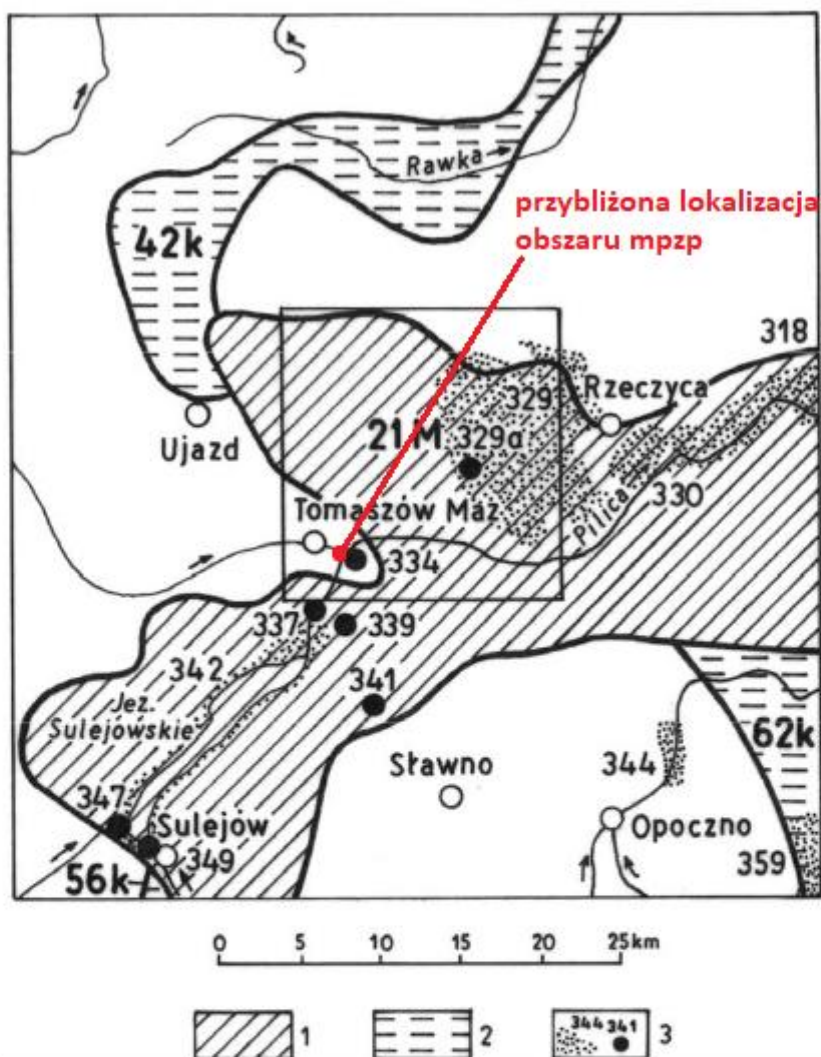
- sieć ekologiczna ECONET-Polska,
- projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce opracowany w 2012 r. w Zakładzie Badań Ssaków PAN na zlecenie Ministra Środowiska;

Gmina Tomaszów Mazowiecki zlokalizowana jest w zasięgu Głównego Korytarza Południowo-Centralnego – a dokładniej Doliny Dolnej Pilicy (kod GKPdC-7). Obszar mpzp nie jest położony bezpośrednio w zasięgu korytarza, lecz w jego otoczeniu. Spalski Park Krajobrazowy (w którego Otulinie zlokalizowany jest obszar mpzp) wchodzi w skład korytarza ekologicznego o randzie międzynarodowej – Dolina Pilicy. W bliskiej odległości od obszaru mpzp (poza obszarem gminy) – ok. 2,5 km przebiega również Korytarz Północno-Centralny - Dolina Bzury-Dolina Pilicy (kod KPnC-21B).

Lokalizacja obszaru mpzp względem sieci korytarzy ekologicznych 2012
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszar gminy Tomaszów Mazowiecki obejmuje swym zasięgiem obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym - 21M - Puszcza Pilicka. Zgodnie z systemem ochrony przyrody CORINE na w rejonie Tomaszowa Mazowieckiego wydzielono ostoje przyrody o znaczeniu europejskim Lasy Spalskie, Konewka i Niebieskie Źródła

Położenie arkusza Tomaszów Mazowiecki na tle systemów ECONET (Liro, 1998) i CORINE (Dyduch-Falniowska, 1999)

System ECONET

- 1 - granica obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym, jego numer i nazwa: 21M – Puszcza Pilicka,
- 2 - krajowy korytarz ekologiczny: 42k – obszar Rawki, 56k – obszar Sulejowski Pilicy, 62k – obszar Garbu Gielniowskiego

System CORINE

- 3 - ostoje przyrody o znaczeniu europejskim ich numer i nazwa - obszarowe, 318 – Dolina Pilicy, 329 - Lasy Spalskie, 330 – Żądłowice, 342 – Zbiornik Sulejowski i okoliczne lasy, 344 – Stawy Zameczek, 359 - Lasy Przysusko – Szydłowieckie;
- punktowe: 329a - Konewka, 334 – Niebieskie Źródła, 337 – Nagórzyce, 339 – Smardzewice, 341 – Unewel, 347 – Rzeka Luciąża, 349 – Sulejów.

Korytarze o znaczeniu regionalnym i lokalnym

Poza siecią krajowych korytarzy ekologicznych należy zwrócić uwagę również na lokalne ciągi ekologiczne i powiązania przyrodnicze. W skali lokalnej są to pasy zadrzewień i zakrzewień oraz małe niezagospodarowane potoki łączące ze sobą oddalone, nie więcej jak o kilka kilometrów, lasy.

Pomimo, iż na analizowanym obszarze takimi korytarzami są tereny otwarte stanowiące półnaturalne tereny rolnicze, łąki oraz pastwiska – nie stwierdza się by stanowiły one węzły przyrodnicze. Ze względu na dość gęstą zabudowę

wzdłuż drogi gminnej nr 116630E migracja zwierząt między kompleksami leśnymi przez obszar mpzp jest praktycznie niemożliwa. Zwierzęta migrujące mogą pojawiać się na obszarze mpzp, jednak istniejąca zabudowa tworzy barierę ekologiczną utrudniającą przemieszczanie się fauny na dalsze tereny.

Ochrona gatunkowa

Z uwagi na naturalne migracje roślin i zwierząt, należy przyjąć, że wartościowe gatunki, żyjące na obszarze SPK mogą pojawiać się na obszarze opracowania. Stwierdza się zatem, że na terenie obszaru objętego planem mogą występować siedliska przyrodnicze oraz gatunki objęte ochroną gatunkową roślin, zwierząt, dziko występujących grzybów w rozumieniu następujących przepisów:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

4.9. Dziedzictwo i zasoby kulturowe

Na obszarze objętym planem nie występują obiekty podlegające ochronie w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami rozpatrywany teren nie jest objęty ochroną konserwatorską, pobliskie tereny nie są wpisane do rejestru zabytków i nie znajdują się w ewidencji Konserwatora Zabytków.

W granicach opracowania planu znajduje się zabytek archeologiczny: AZP 71-57/42.

5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PLANU

Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Ciebłowice Duże w gminie Tomaszów Mazowiecki. Przedmiotem ustaleń planu jest wyznaczenie obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej. Układ komunikacyjny obszaru zostanie rozszerzony o drogi dojazdowe, które umożliwiają dojazd do poszczególnych działek. Analizując stan obecnego zagospodarowania fragmentu wsi Ciebłowice Duże, nowe przeznaczenie terenów jest uzupełnieniem zabudowy już istniejącej w północnej części planu. Na obszarze

mpzp wyznaczono również niewielki fragment terenu przeznaczony na teren infrastruktury technicznej – istniejącą przepompownię ścieków.

Brak realizacji założeń planu nie skutkowałby pogorszeniem się stanu środowiska na danym obszarze. Ustalenia zawarte w planie regulują jednak kwestie ochronne związane z ochroną środowiska. Brak ustaleń dotyczących elementów przyrodniczych, krajobrazowych, o których mowa w *ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* mogłoby powodować brak respektowania m.in. zapisów dot. ochrony elementów środowiska przy realizacji infrastruktury technicznej na tym terenie.

6. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

6.1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są nieoczyszczone ścieki komunalne, spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, komunikacyjnych, dopływ zanieczyszczonych wód powierzchniowych spoza terenu gminy. Główne zagrożenia i problemy generowane są m.in. przez nieszczelne szamba, odprowadzanie ścieków do rowów przydrożnych, cieków wodnych, na pola czy stosowanie nawozów chemicznych na terenach dolinnych w miejscach gdzie wody gruntowe zalegają płytko pod powierzchnią terenu oraz gruntach o większych spadkach w kierunku cieków wodnych.

Brak pełnego systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej w gminie jest od lat pierwszoplanowym problemem ochrony środowiska na tym obszarze. Stopień skanalizowania obszaru gminy Tomaszów Mazowiecki jest dość niski. W 2020 roku został oceniony na 44%. Oznacza to, iż występuje dość duża dysproporcja wobec systemów wodociągowych – gmina jest zwodociągowana w 99,9 %.

Na terenie gminy wiejskiej Tomaszów Mazowiecki funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków:

- w miejscowości Ciebtowice Duże, obsługująca tę miejscowość. Jest to biologiczna oczyszczalnia typu BIOCLERE o przepustowości 110m³/dobę. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rów melioracyjny R-A.
- w miejscowości Zawada oczyszczalnia ścieków biologiczno-chemiczna BIOTECH o przepustowości całkowitej 380m³/dobę. Obecnie funkcjonuje jeden reaktor o wydajności 190m³/dobę, który obsługuje miejscowość Zawada, Chorzęcin, Godaszewice. Docelowo będą również obsługiwane miejscowości Łazisko, Łagiewniki, Świńsko, Niebrów, Jadwigów oraz częściowo Kolonia Zawada. Odbiornikiem ścieków jest rzeka Wolbórka.

Ścieki z terenów nieposiadających kanalizacji gromadzone są w przydomowych szambach, które są opróżniane przez firmy prywatne i przewożone do oczyszczalni zlokalizowanej w Tomaszowie Mazowieckim lub w Zawadzie. Niedostatki w sieci kanalizacyjnej powodują zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych (nieszczelne zbiorniki do gromadzenia

ścieków i niekontrolowane odprowadzanie ścieków do wód i ziemi). Efektem takiego stanu jest utrzymujące się zanieczyszczenie rzek w gminie.

Obszar opracowania położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami- Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie „Pilica od Wolbórki do Drzewiczki” (RW200019254799).

Poniżej przedstawiono stan jakości wód powierzchniowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, w ramach której zlokalizowany jest obszar planu. Niniejsza JCWP była objęta badaniami WIOŚ w latach 2017-2019 r.

Dla JCWP „Pilica od Wolbórki do Drzewiczki” (w punkcie pomiarowo kontrolnym Pilica-pow. Nowego Miasta– ppk poza obszarem mpzp):

- klasa elementów biologicznych- IV (badania z 2017 r.),
- klasa elementów fizykochemicznych – poniżej II (badania z 2017 r.),
- Klasa elementów fizykochemicznych (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) – II (badania z 2017 r.),
- KLASA CZYSTOŚCI WÓD – IV (badania z 2017 r.),
- STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY- słaby (badania z 2017 r.),
- STAN CHEMICZNY- poniżej dobrego (badania z lat 2017-2019 r.)
- OCENA STANU WÓD- zły (badania z lat 2017-2019 r.)

Powyższe badania wskazują na dobry stan wód niniejszej JCWP. Z uwagi jednak na czas wykonanych pomiarów, stan chemiczny mógł ulec znacznym zmianom. Zaleca się zatem podjęcie wszelkich działań mających na względzie ochronę wód, m.in. ustalenie właściwej gospodarki wodno-ściekowej. Ważne jest jak najszybsze skanalizowanie obszarów, nieobjętych siecią kanalizacyjną oraz możliwie natychmiastowe podłączenie wszystkich działek zabudowanych do sieci kanalizacyjnej i likwidacja zbiorników bezodpływowych.

W celu ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami, wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych musi uwzględniać konieczność zaniechania lub stopniowego eliminowania emisji do wód powierzchniowych substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych nie może wpływać na elementy stanu fizykochemicznego i biologicznego wód jednolitej części wód powierzchniowych. Wprowadzanie ścieków (z wyłączeniem wód opadowych i roztopowych) o stanie gorszym od dobrego wymaga zastosowania najlepszych dostępnych technik gwarantujących minimalizację stężeń substancji zanieczyszczających w ściekach odprowadzanych do tych wód. Powinno się ograniczać możliwość wprowadzania ścieków z własnego gospodarstwa domowego lub rolnego do ziemi, (w granicach działki stanowiącej własność wprowadzającego, z indywidualnych systemów oczyszczania ścieków), dopuszczając tylko zrzuty z tych systemów, dla których zapewniona jest możliwość kontroli parametrów jakościowych warunkujących możliwość ich odprowadzania. Każdy indywidualny system oczyszczania ścieków musi być wyposażony w stałe i dostępne miejsca poboru próbek

ścieków nieoczyszczonych dopływających do instalacji oraz odprowadzanych z niej do ziemi bezpośrednio po oczyszczeniu.

Na obszarze objętym planem nie występują zbiorniki wodne. W bliskim sąsiedztwie nie przepływają również rzeki oraz cieki wodne, które mogą stać się potencjalnym pośrednikiem transportującym zanieczyszczenia powstałe na obszarze planu na dalsze obszary.

Wody podziemne

Brak pełnego systemu kanalizacyjnego oraz pełnego systemu unieszkodliwiania odpadów, skutkuje również bezpośrednim zagrożeniem wód podziemnych.

Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie wód gruntowych i możliwość szybkiego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń na obszary przyległe związane są z płytkim zaleganiem utworów nieprzepuszczalnych (szybki spływ wód gruntowych po stropie utworów nieprzepuszczalnych). Stan wód wykazuje duży stopień uzależnienia od działalności człowieka.

Decydującymi źródłami zanieczyszczeń jest działalność rolnicza, w tym zagrody gospodarskie wyposażone w obiekty inwentarskie (niewłaściwe stosowanie nawozów naturalnych), a także płyty gnojowe, szamba i śmietniki. Ponadto dodatkowym źródłem zagrożenia jest chemikalizacja rolnictwa (w tym stosowanie nawozów mineralnych i chemicznych środków ochrony roślin).

Wysoka dysproporcja między stopniem rozwoju sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w gminie powoduje, iż istnieje poważne zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami odprowadzanymi bezpośrednio do gruntu, infiltrujące do wód podziemnych.

Obszar opracowania znajduje się na obszarze jednolitych wód podziemnych o nr GW200073.

Kod JCWPd	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cel środowiskowy -stan chemiczny	Cel środowiskowy -stan ilościowy
PLGW200073	dobry	dobry	Niezagrażona	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy

Na podstawie oceny stanu JCWPd w *Planie Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły* dla wyżej wymienionego JCWPd nie występuje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych. Stan ilościowy i chemiczny ocenia się jako dobry.

Prowadzone w 2016 roku przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy badania w ramach realizacji projektu *Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w latach 2015-2018* wskazują, że dla JCWPd-73 nie występują

przekroczenia dopuszczalnych stężeń wskaźników fizyko-chemicznych. Dla powyższej JCWPd przyznano ogólną ocenę stanu jakości wód – dobrą.

Nazwa dorzecza	Nr JCWPd (172)	STAN CHEMICZNY					OCENA STANU CHEMICZNEGO
		Test C.1 - Ogólna ocena stanu chemicznego	Test C.2 - Ingresja i ascensja	Test C.3 - Ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych	Test C.4 - Ochrona wód powierzchniowych	Test C.5 - Ochrona wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi	
Wisła	73	dobry DW	dobry DW	dobry DW	dobry NW	b.d.	dobry DW

Nazwa dorzecza	Nr JCWPd (172)	STAN ILOŚCIOWY				OCENA STANU ILOŚCIOWEGO	OGÓLNA OCENA STANU
		Test I.1 - Bilans wodny	Test I.2 - Ingresja i ascensja	Test I.3 - Ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych	Test I.4 - Ochrona wód powierzchniowych		
Wisła	73	dobry DW	dobry DW	dobry NW	b.d.	dobry DW	dobry DW

Analiza stanu JCWPd na 2016 rok

Źródło: „Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w latach 2015–2018”

Badania w ramach niniejszej JCWPd prowadzone były w oparciu o kilkanaście punktach pomiarowo-kontrolnych. Jeden z punktów kontrolnych znajduje się we wsi Ciebłowice Duże, w której zlokalizowany jest obszar mpzp.

Klasyfikacja wód podziemnych w punktach obserwacyjno-pomiarowych sieci regionalnej monitoringu zwykłych wód podziemnych w 2016 r. wykazała, iż w punkcie pomiarowym nr 2304 w gminie Tomaszów Mazowiecki, miejscowości Ciebłowice Duże (swobodne zwierciadło wody o stratygrafii J₃- jura górna i czwartorzęd), występuje II klasa czystości wód- dla wskaźników fizykochemicznych oraz I klasa jakości – dla wskaźników organicznych. Badana próba charakteryzowała się II końcową klasą jakości.

Na obszarze objętym planem nie znajdują się ujęcia wód podziemnych oraz otwory hydrogeologiczne.

6.2. Stan zanieczyszczenia powietrza

Na stan zanieczyszczenia powietrza najczęściej wpływ mają trzy czynniki: emisja powierzchniowa, emisja komunikacyjna oraz warunki meteorologiczne. Głównymi zanieczyszczeniami pochodzącymi z komunikacji są tlenek węgla, tlenek azotu, węglowodory, ołów, pył pochodzenia naturalnego, przemysłowego i komunikacyjnego. Zanieczyszczenia pyłowe stanowią obecnie jedno z największych zagrożeń dla zdrowia ludności i środowiska.

Roczna ocena jakości powietrza za 2019 r. została wykonana w oparciu o układ stref, określony w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref*. Ocenę wykonano według kryteriów dotyczących

ochrony zdrowia oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin. Według rocznej oceny jakości powietrza przeprowadzonej przez WIOŚ w roku 2016, gmina Tomaszów Mazowiecki zaliczona została do strefy łódzkiej. Strefę, scharakteryzowano ze względu na: SO₂, NO₂, PM₁₀, CO, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm i benzo/a/piren.

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2019 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia przedstawiały się następująco:

Tabela. Ocena zanieczyszczeń w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia:

Kod strefy	Nazwa strefy	As(PM ₁₀)	BaP(PM ₁₀)	C ₆ H ₆	CO	Cd(PM ₁₀)	NO ₂
PL1002	strefa łódzka	A	C	A	A	A	A

Kod strefy	Nazwa strefy	Ni(PM ₁₀)	O ₃	PM ₁₀	PM _{2.5}	Pb(PM ₁₀)	SO ₂
PL1002	strefa łódzka	A	A ¹⁾	C	C ²⁾	A	A

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM_{2.5} – poziom dopuszczalny II faza, strefy uzyskały klasę C1

Źródło: Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2019 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia i roślin, WIOŚ

Przeprowadzone badania wskazują na przekroczenia dopuszczalnych stężeń w zakresie benzopirenu w pyłe PM₁₀ oraz pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2.5}.

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2019 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony roślin, przedstawiały się następująco:

Tabela. Ocena zanieczyszczeń w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony roślin:

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃
PL1002	strefa łódzka	A	A	C ¹⁾

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego strefa łódzka uzyskała klasę D2

Źródło: Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2019 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia i roślin, WIOŚ

Pod względem kryterium ochrony roślin, na obszarze strefy łódzkiej nie wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, z wyjątkiem ozonu. Przekroczenia poziomu ozonu dotyczą jednak wyłącznie południowej i południowo-zachodniej części województwa łódzkiego, a zatem nie dotyczą powiatu tomaszowskiego (zatem również gminy Tomaszów Mazowiecki).

Głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza w gminie Tomaszów Mazowiecki są:

- kotłownie grzewcze w obiektach administracyjnych i budynkach użyteczności publicznej lub w obiektach produkcyjnych i usługowych, opalane węglem i jego pochodnymi, lub olejem opałowym,

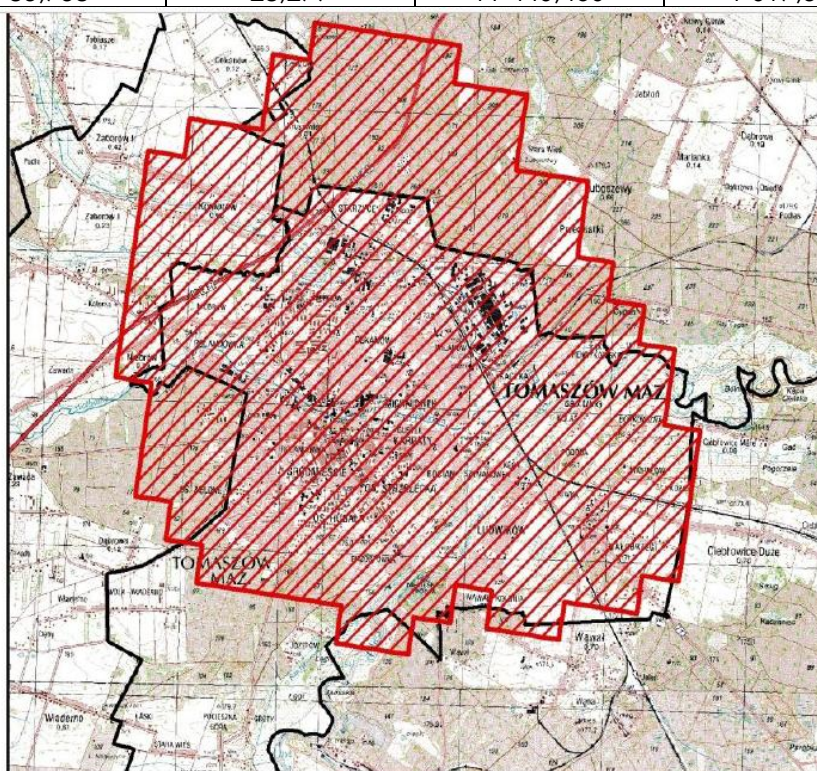
- kotłownie indywidualne i paleniska domowe budownictwa mieszkaniowego lub zagrodowego, opalane paliwami jw.,
- emisja liniowa.

Emisja powierzchniowa (z sektora komunalno-bytowego) w Mg zanieczyszczeń do powietrza w roku 2016 w powiecie tomaszowskim przedstawiała się następująco:

SO ₂	NO ₂	CO	Pył PM10
6,081	311,161	571,672	224,840

Emisja liniowa w Mg zanieczyszczeń do powietrza w roku 2016 w powiecie tomaszowskim przedstawiała się następująco:

SO ₂	NO ₂	CO	Pył PM10
985,758	28,279	11 440,460	1 017,551

obszar przekroczeń PM10 24h (2017 r.)
 granice gmin

Obszar przekroczeń dobowej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu PM10 w Tomaszowie Mazowieckim w 2017 r.

Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim na podstawie badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2016 r. Łódź 2017 r.

Ze względu na przekroczenie:

- 24 godzinnej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM10 w 2017 r.
- poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10,
- przekroczenie rocznej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM2,5

konieczne jest przeprowadzenie działań naprawczych w obszarach przekroczeń.

Tabela 3.25 Symbole klas wynikowych poszczególnych zanieczyszczeń w strefach oceny jakości powietrza według kryteriów oceny dla ochrony zdrowia oraz ochrony roślin

Lp.	Wskaźnik	Ocena wg kryteriów ochrony zdrowia		Ocena wg kryteriów ochrony roślin
		aglomeracja łódzka PL1001	strefa łódzka PL1002	strefa łódzka PL1002
1	SO ₂	A	A	A
2	NO ₂	A	A	-
3	NO _x	-	-	A
4	CO	A	A	-
5	C ₆ H ₆	A	A	-
6	PM ₁₀	C	C	-
7	Pb	A	A	-
8	As	A	A	-
9	Ni	A	A	-
10	Cd	A	A	-
11	B(a)P	C	C	-
12	PM _{2,5}	C	C	-
13	O ₃	A/D2	A/D2	A/D2

Symbole klas wynikowych poszczególnych zanieczyszczeń w strefach oceny jakości powietrza według kryteriów oceny dla ochrony zdrowia oraz ochrony roślin

Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim na podstawie badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2016r. Łódź 2017r.

Na obszarze objętym planem występują takie same poziomy zanieczyszczenia powietrza, jak dla całej gminy.

Udział emisji liniowej (komunikacyjnej) – jest odczuwalny w rejonach gminy, sąsiadujących z głównymi trasami komunikacyjnymi. Źródłem tego rodzaju emisji są drogi o dużym natężeniu ruchu kołowego. Zanieczyszczenia komunikacyjne to głównie: tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły, metale ciężkie. Wpływają one na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i powodują wzrost stężenia ozonu w troposferze. Istotne jest również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon, okładzin hamulcowych i nawierzchni dróg.

Obszar opracowania znajduje się w stosunkowo dużych odległościach od głównych ciągów komunikacyjnych, zwłaszcza dróg wyższych rang (S8 w odległości 6,5 km oraz DK48 w odległości 2,8 km). Najbliżej obszaru opracowania (w odległości niecałego 1km) przebiega droga wojewódzka DW713 i to ona ma główny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego na obszarze sporządzanego planu. Droga gminna nr 116630E, zlokalizowana w granicach sporządzanego planu nie stanowi zagrożenia znaczącej emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Na terenie całego województwa łódzkiego stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu, w wyniku czego nadano obu strefom oceny klasę D2. Gmina Tomaszów Mazowiecki została objęta Programem Ochrony Powietrza ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)piranu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀.

W 2016 r. na obszarze miasta Tomaszów Mazowiecki zostały zlokalizowane dwa punkty pomiarów pasywnych stężenia zanieczyszczeń NO₂ i SO₂. Są to punkty

pomiarowe zlokalizowane najbliżej obszaru opracowania. Wyniki pomiarów wskazano poniżej.

Wyniki pomiarów pasywnych z 2016 r. dla poszczególnych zanieczyszczeń
w mieście Tomaszów Mazowiecki

Źródło: Pomiarzy pasywne SO₂ i NO₂ w woj. łódzkim w 2016 r., WIOŚ

Punkt kontrolny przy ul. Ujezdźkiej zlokalizowany jest w niedalekiej odległości od drogi krajowej DK48 oraz drogi ekspresowej S8. Punkt przy skrzyżowaniu ul. Niebrowskiej z ul. Literacką mierzy zaś stan zanieczyszczeń powietrza przy przebiegu drogi wojewódzkiej DW713.

Wartości powyższych zanieczyszczeń dla obszaru opracowania przyjąć jako zbliżone do stężeń zanieczyszczeń w punkcie przy skrzyżowaniu ulic Niebrowskiej i Literackiej w Tomaszowie Mazowieckim, ze względu iż analizowany teren zlokalizowany jest również w niedalekim położeniu od drogi o wojewódzkiej DW713.

Poziom dopuszczalny dla średniorocznego stężenia SO₂ w środowisku wynosi 20 µg/m³, zaś dla NO₂ - 40 µg/m³. Okazuje się zatem, że w sąsiedztwie punktów pomiarów do przekroczeń dopuszczalnych wartości w 2016 r. nie dochodziło, co również dotyczy obszaru opracowania planu, dla którego należy przyjąć zbliżone wartości.

6.3. Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektroenergetycznym

Promieniowanie elektroenergetyczne

Ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal

o częstotliwości od 0,1 do 300 MHz i mikrofal od 300 do 300 000 MHz, umieszczone w środowisku naturalnym. Do głównych, sztucznych źródeł emisji pól elektromagnetycznych stanowiących zagrożenie dla środowiska należą linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV. Na obszarze opracowania nie występują linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia. Przez obszar przebiega natomiast napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15kV.

Na podstawie przeprowadzonych przez WIOŚ pomiarów nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnego natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w żadnym ze zbadanych punktów pomiarowych na terenie województwa łódzkiego. Oznacza to, że wartości natężenia PEM w 2016 r. w skali województwa utrzymywały się na stosunkowo niskich poziomach. Obecnie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi nie posiada wykazu terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz miejsc dostępnych dla ludzi. Z przeprowadzonych pomiarów w latach 2008 – 2016 nie wynika jednak, aby do takich przekroczeń w ogóle dochodziło.

Ograniczenie uciążliwości promieniowania elektromagnetycznego powinno sprowadzać się do:

- analizy wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne (na etapie wydawania decyzji – współpraca ze Starostwem powiatowym),
- zobowiązaniu inwestorów do pomiarów kontrolnych rzeczywistego rozkładu promieniowania w otoczeniu stacji (lokalizacja nowych obiektów związanych z przebywaniem ludzi).

Prawo ochrony środowiska, prawo budowlane, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz sanitarne regulują, iż w obrębie promieniowania elektromagnetycznego pozostawia się „pas ochronny” z ograniczeniami w użytkowaniu (ograniczenia dot. przebywania ludzi) w celu ochrony ludzi i środowiska.

Hałas

Na obszarze gminy Tomaszów Mazowiecki głównym źródłem zagrożeń akustycznych jest transport drogowy. Większa elastyczność transportu drogowego w porównaniu z transportem kolejowym oraz większa niż kilkanaście lat temu dostępność na rynku środków transportu drogowego zadecydowała o obecnej jego dominacji. Wraz z niewystarczającym i spóźnionym, w stosunku do tempa rozwoju komunikacji drogowej, rozwojem układów drogowo – ulicznych, uległy pogorszeniu warunki akustyczne w wielu obszarach i na terenach położonych w pobliżu dużych tras komunikacyjnych. Infrastruktura transportu drogowego jako źródło dźwięku charakteryzuje się liniową geometrią źródła i zmiennością wielkości emisji źródła wzdłuż drogi.

Tereny objęte projektem planu, mogą znaleźć się w zasięgu oddziaływania hałasu komunikacyjnego (drogowego), odczuwalnego w otoczeniu dróg publicznych obszaru (wojewódzkich, powiatowych i gminnych). Bliska odległość linii kolejowej również decyduje o klimacie akustycznym obszaru mpzp. Obecnie dla linii kolejowej nr 22 (położonej ok. 200 m od analizowanego obszaru) brak map akustycznych.

W ramach drogi gminnej nr 116630E, zlokalizowanej w granicach sporządzanego planu nie występuje duże natężenie ruchu samochodowego. W związku z tym – hałas drogowy, przenikający do środowiska na tym obszarze nie przybiera ponadnormatywnych wartości.

Na obszarze opracowania występuje zabudowa, która – w myśl obowiązującego prawa - jest zabudową chronioną akustycznie (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku), dlatego wymaga się wprowadzania ustaleń dt. równoważności poziomu hałasu na poziomie 55 db(A) w dzień i 50 dB(A) w nocy zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz na poziomie 60 db(A) w dzień i 50 dB(A) (budownictwo zagrodowe).

Według badań WIOŚ najwięcej osób w gminie narażonych jest na hałas o poziomie 50-55 dB (zarówno w czasie pory dziennej, jak i nocnej). Działania podejmowane w celu zmniejszenia uciążliwości hałasu dotyczą przede wszystkim modernizacji dróg (poprawa stanu nawierzchni) oraz tworzenia pasów zieleni ochronnej wzdłuż szlaków komunikacyjnych.

Jeśli nowa zabudowa będzie zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej, w strefie o emisji hałasu w przedziale 55-60dB wymaga ona ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami m.in. poprzez odpowiednie usytuowanie i ukształtowanie budynku, stosowanie elementów amortyzujących drgania oraz osłaniających i ekranujących przed hałasem, a także poprzez racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku i zapewnienie wymaganej izolacji przegród.

Tereny przeznaczone w sporządzanym planie pod zabudowę mieszkaniową oznaczone na rysunku planu symbolem MN wymagają ochrony akustycznej ze względu na występowanie terenów z obowiązkiem zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach odrębnych.

6.4. Zagrożenie środowiska przez odpady

Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Tomaszów Mazowiecki w 2019r. wyniosła 2841,44 Mg, z czego:

- selektywnie zebrano 419,76 Mg;
- odpadów biodegradowalnych w ilości 17,38 Mg odpadów;
- niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebrano w ilości 2225,83 Mg,

W Analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki za rok 2019 r. nie wskazano osiągniętych poziomów recyklingu. Natomiast za rok 2018 r. osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów zbieranych w sposób selektywny, tj.: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, wyniósł zgodnie z ww. obliczeniami 39,44 %. Jest to wskaźnik wysoki, biorąc pod uwagę, że wymagany w roku 2018 poziom odzysku tych frakcji surowcowych wynosi 30%. W sumie unieszkodliwianie odpadów pozostaje nadal obok odprowadzania i oczyszczania ścieków, głównym problemem ochrony środowiska gminy.

W ustawie o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* wskazano, iż podmiot odbierający odpady komunalne do właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, wyłącznie do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (tj. spełniających wymogi art. 35 ust. 6 nowej ustawy o odpadach). Zgodnie z zasadą bliskości z art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, nakazuje się również, aby odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpady zielone, były przetwarzane na terenie regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Do niedawna, odpady komunalne z terenu gminy Tomaszów Mazowiecki przekazywane były do III Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (w którym funkcjonowały dwa obiekty pełniące funkcję Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów RIPOK – firma EKO-REGION Sp. z o.o. Bełchatów instalacja – Dylów A gm. Pajęczno oraz FBSerwis Kamieńsk Sp. z o.o. instalacja w miejscowości Ruszczyń). Podział na regiony gospodarki odpadami został zniesiony na podstawie nowelizacji ustawy o odpadach (lipiec 2019). Od dnia 6 września 2019 roku zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne przetwarzane są w instalacjach komunalnych. Dotychczasowe regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. instalacje RIPOK), funkcjonujące na terenie województwa łódzkiego, zapewniające mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku lub składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – stały się instalacjami komunalnymi.

Obecnie, na terenie województwa łódzkiego funkcjonuje 7 instalacji do mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o statusie instalacji komunalnych o łącznej przepustowości części mechanicznej 528 500 Mg/rok oraz o łącznej przepustowości części biologicznej 262 750 Mg/rok, (według stanu na dzień 31.12.2020 r.). Biorąc pod uwagę prognozowaną masę wytwarzanych

odpadów w województwie w 2019 roku, przedmiotowe instalacje mają niewystarczającą moc przerobową zarówno w części mechanicznej, jak i w części biologicznej.

W związku z tym, celem zapewnienia samorządom gminnym z województwa łódzkiego możliwości przetworzenia wytworzonych odpadów w instalacjach komunalnych MBP zlokalizowanych w województwie łódzkim, a także celem zachowania zasady bliskości, planowane jest zwiększenie mocy przerobowej instalacji komunalnych MBP poprzez rozbudowę i modernizację istniejących instalacji (m.in. poprzez rozbudowę istniejących sortowni do doczyszczania selektywnie zebranych odpadów i doposażenie ich w część biologiczną) a także budowę nowych instalacji.

Na terenie województwa łódzkiego obecnie istnieje 14 składowisk odpadów o statusie instalacji komunalnych. Wolna pojemność składowisk nie jest wystarczająca do przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych w najbliższych latach. W projekcie *Planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031* zaplanowano rozbudowę 11 istniejących składowisk oraz budowę 3 nowych składowisk.

Na terenie objętym planem będą występowały głównie odpady bytowo-komunalne ze względu na utworzenie terenów mieszkaniowych. Podczas prac budowlanych mogą występować odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, komunalnej, odpady pochodzenia roślinnego.

Analizując całość należy stwierdzić, że gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki jest prowadzona prawidłowo. System działa zgodnie z obowiązującymi przepisami i oparty jest o akty normatywne różnego szczebla.

7. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ PLANU, DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCA OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Najbliżej położone obszarowe formy ochrony przyrody przedstawiono poniżej:

REZERWATY	
Sługocice	1.05
Jeleń	2.14
Spała	3.07
Niebieskie Źródła	3.26
Gać Spalska	3.97
Konewka	6.78
Starodrzew Lubochniański	9.26
Kruszewiec	9.34
Twarda	9.74
Czarny ług - otulina	11.24
Czarny ług	11.35
Małecz	12.76

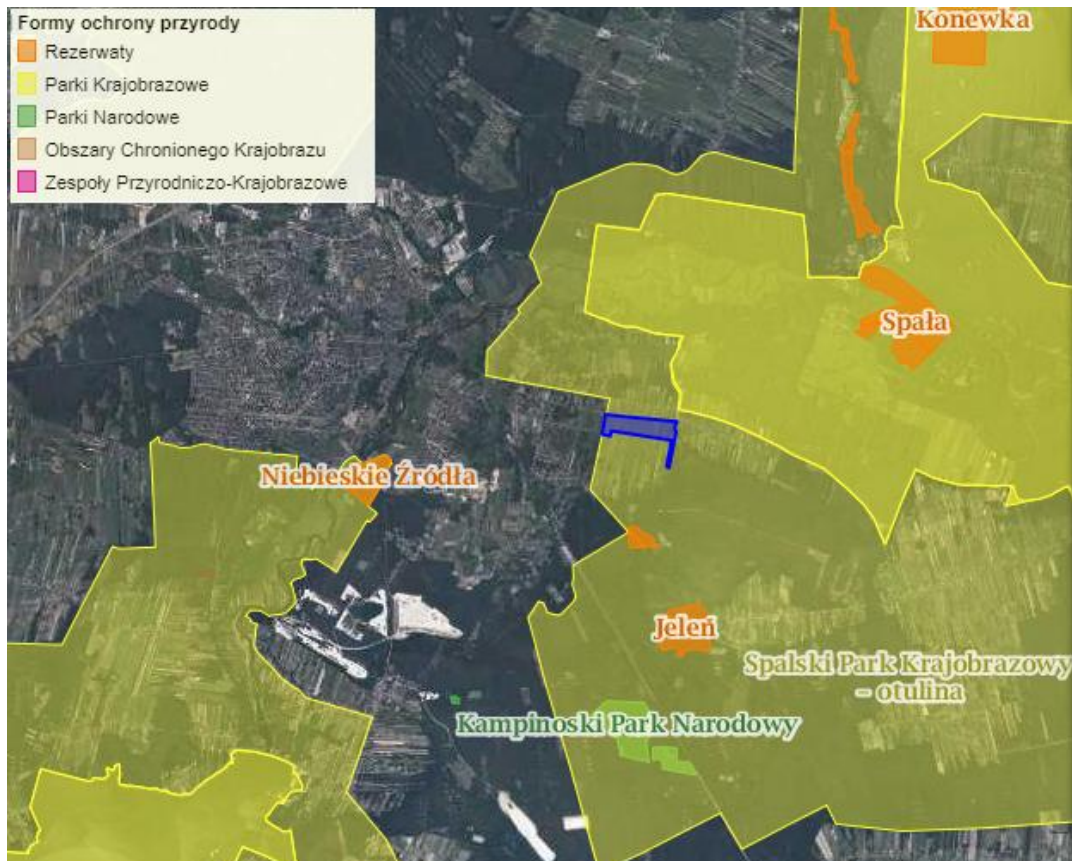
Gaik	13.17
Żądłowice	13.26
Błogie	14.79
Lubiaszów	17.24
Meszcze	21.68
Jaksonek	22.87
Las Jabłoniowy	23.17
Dęby w Meszczach	24.08
Rawka	24.27
Białaczów	26.32
Łaznów	27.49
PARKI KRAJOBRAZOWE	
Spalski Park Krajobrazowy - otulina	w obszarze
Spalski Park Krajobrazowy	0.18
Sulejowski Park Krajobrazowy - otulina	3.26
Sulejowski Park Krajobrazowy	6.96
PARKI NARODOWE	
Kampinoski Park Narodowy	3,65
OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU	
Doliny Wolbórki	14.52
Górnej Rawki	20.76
Piliczański Obszar Chronionego Krajobrazu	21.45
Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki	23.93
Lasy Przysusko-Szydłowieckie	27.60
ZESPÓŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE	
Skarpa Jurajska	8.96
NATURA 2000 OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY	
Dolina Pilicy PLB140003	15.67
NATURA 2000 SPECJALNE OBSZARY OCHRONY	
Łąki Ciebłowieckie PLH100035	1.32
Lasy Spalskie PLH100003	1.54
Lasy Smardzewickie PLH100024	2.14
Niebieskie Źródła PLH100005	3.26
Dolina Dolnej Pilicy PLH140016	10.95
Lubiaszów w Puszczy Pilickiej PLH100026	17.24
Dolina Czarnej PLH260015	23.22
Dolina Środkowej Pilicy PLH100008	23.68

Teren, dla którego sporządzany jest plan miejscowy należy do obszaru Otuliny Spalskiego Parku Krajobrazowego.

Otulina stanowi strefę ochronną graniczącą z główną formą ochrony przyrody, jakim jest Spalski Park Krajobrazowy. Wyznaczona została w celu zabezpieczenia obszaru Parku przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Otulina nie jest, w rozumieniu art. 5 ust. 14 ustawy

o ochronie przyrody, formą ochrony przyrody, lecz obszarem, na którym działalność człowieka nie może negatywnie oddziaływać na przyrodę obszaru chronionego.

W stosunkowo bliskiej odległości od obszaru, objętego mpzp zlokalizowane są również rezerваты przyrody: Sługocice (odległość ok. 1,05 km) oraz Jeleń (odległość 2,14 km).

Lokalizacja obszaru opracowania w stosunku do najbliższych form ochrony przyrody
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

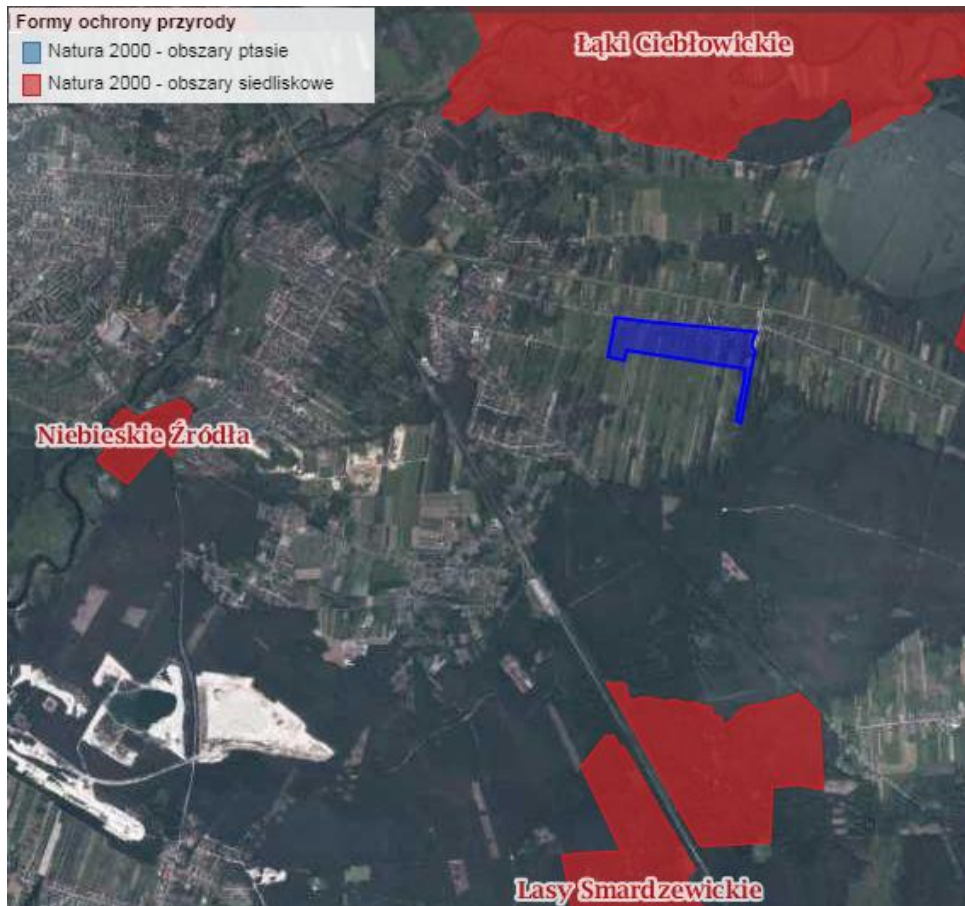
Spalski Park Krajobrazowy powstał w 1995r rozporządzeniem Wojewody Piotrkowskiego Nr 4/95 z dnia 5 października 1995r, opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Piotrkowskiego Nr 15 poz. 113 z 1995r. Park stanowi obszar o dobrze zachowanych cechach krajobrazu naturalnego z bogatym i różnorodnym światem roślinnym i zwierzęcym. Obejmuje on dolinę rzeki Pilicy, wraz z najbardziej cennymi lasami spalskimi. W granicach parku przeważają tereny leśne (54,4% pow.), lecz znaczny udział mają użytki rolne (35,6% pow.). Pozostałe 7% powierzchni przypada na tereny zainwestowane i wody. Rozległe lasy w środkowym biegu Pilicy coraz częściej nazywa się Puszczą Pilicką, choć nie mają one w rzeczywistości charakteru historycznej Puszczy. Składają się z kilku kompleksów położonych po obu stronach Pilicy, przy czym największa ich część przypada na równinę Piotrkowską. Do najcenniejszych należą lasy Spalskie położony na lewym brzegu Pilicy na wschód od Tomaszowa Mazowieckiego. Obecnie lasy Spalskie obejmują ok. 9000ha powierzchni.

Panują tu młode drzewostany sosnowe, ale w paru miejscach można jeszcze widzieć imponujące starodrzewy sosnowe i dębowe. Najcenniejsze pozostałości dawnej Puszczy Pilickiej chronione są siecią rezerwatów.

Rezerwat przyrody „Jeleń” utworzono w 1976r. na obszarze 47ha w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego z udziałem lipy drobnolistnej. Lasy leżące na terenie obecnego rezerwatu „Jeleń” wchodziły w skład Puszczy Pilickiej. Drzewostan tworzą około 200-letnie dęby, których obwody pni wynoszą od 3,00 do 4,00m, a wysokość około 30m. Obok nich rosną tu m.in.: *jodły pospolite, świerki, brzozy brodawkowate, graby i olsze czarne*. Na kilku polanach przetrwały torfowiska. Spotyka się na nich m.in.: *szuwały turzycy sztywnej i turzycy pęcherzykowatej, młakę niskoturzycową* oraz wilgotne łąki. Roślinność leśną tworzą: bagienny las olszowy (ols porzeczkowy), las lipowo-grabowo-dębowy (grąd subkontynentalny), sosnowy bór bagienny, sosnowy bór wilgotny oraz wilgotny bór mieszany dębowo-jodłowo-świerkowy. Flora rezerwatu liczy 6 gatunków porostów, 45 gatunków mszaków i 248 gatunków roślin naczyniowych. Na szczególną uwagę zasługują: *gwiazdnica długolistna, czarcikęsik Kluka, kruszczyk szerokolistny, łuskiewnik różowy oraz paproć – nasięźrzał pospolity*.

Rezerwat florystyczny „Sługocice” o powierzchni 9ha, utworzony w 1984 roku w celu ochrony płatu grądu wilgotnego ze stanowiskiem żywca *dziwięciolistnego*, gatunku górskiego na stanowisku wyspowym poza granicą zasięgu. Jest to gatunek bardzo rzadki na niżu, którego ojczyzną są górskie lasy bukowe, gdzie występuje masowo. Należy do gatunku o bardzo wąskim spektrum ekologicznym. Przywiązany do bogatych siedlisk lasów liściastych, ginie wraz z zanikiem naturalnych fitocenoz leśnych. W tym świetle utrzymanie żywca w Sługocicach wymaga ze strony służb konserwatorskich i leśników specjalnej troski i starań, bowiem zmiana warunków świetlnych, siedliskowych lub konkurencji wewnątrz fitocenozy może łatwo przynieść wyniszczenie tej izolowanej populacji. Dla celów naukowych specjalnie cennym jest tu bogato wykształcone, wielogatunkowe runo z całym szeregiem roślin objętych ochroną bądź występujących rzadko. Z gatunków kwitnących późną wiosną i latem, występujących w rezerwacie masowo, należy wymienić: *turzycę leśną, szczyr trwały, czyściec leśny, gajowiec żółty, konwalijkę dwulistną, czworolist pospolity, jaskier kosmaty, jaskier różnolistny, trędownik skrzydlaty, konwalię majową, szczawik zajęczy* i wiele innych. Ogólnie można stwierdzić, że skład gatunkowy runa jest typowy dla naturalnych fitocenoz leśnych. Najwyższe piętro drzew stanowią sosny zwyczajne, dęby szypułkowe i olsze czarne. W ich cieniu rosną *grabys i świerki pospolite, brzozy brodawkowate i jodły pospolite*.

Na obszarze mpzp nie występują obszary Natura 2000. Najbliższy z nich – łąki Ciebłowickie położony jest w odległości 1,32 km. Stosunkowo blisko obszaru mpzp położony jest również obszar Natura2000 Lasy Spalskie (1,54 km) oraz Lasy Smardzewickie (2,14 km).

Lokalizacja obszaru opracowania w stosunku do najbliższego Obszaru Natura 2000
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszar Natura 2000 Łąki Ciebłowickie (PLH100035) - specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa). Obszar o powierzchni 475,3ha zlokalizowany w dolinie Pilicy. Cechuje się on charakterystyczną strukturą zbiorowisk roślinnych związanych z doliną rzeki, która w tym miejscu swobodnie meandruje i regularnie wylewa. Coroczne wylewy rzeki i swobodny spływ kry utrzymują w dobrej kondycji ekosystemy nieleśne, m.in. rozległe turzycowiska, małe płyty młak niskoturzycowych ze związku *Caricion nigrae* oraz interesujące i warte dokładnego zbadania niewielkie źródłiska. Obszar jest miejscem występowania 8 cennych siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym starorzeczy i eutroficznych zbiorników wodnych, wydm śródlądowych, ziołorośli i świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie. Ważną cechą ostoi są liczne strefy graniczenia i przenikania się wymienionych i pozostałych siedlisk. Ta poddana naturalnym procesom przyrodniczym mozaika siedlisk stanowi wielki walor i znajduje odzwierciedlenie w dużej różnorodności biologicznej na charakterystycznym terenie. Naturalny krajobraz dolinny stanowi przykład charakterystycznej struktury zbiorowisk roślinnych związanych z doliną rzeki. Tereny zasilane przez wylewy Pilicy są miejscem występowania takich „wodnych” gatunków jak *traszka grzebieniasta*, *kumak nizinny*, *wydra* oraz *bóbr europejski*.

Obszar Natura 2000 Lasy Spalskie (PLH100003) - specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa). Kompleks o powierzchni 2016,4ha stanowi część Puszczy Pilickiej i obejmuje południową część Spalskiego Parku Krajobrazowego. Osią ostoi jest odcinek doliny Pilicy od Spaty do Teofilowa oraz dolina rzeki Gać, lewobrzeżnego dopływu Pilicy. Na wysoczyźnie najczęściej spotyka się siedliska ubogich grądów, dąbrów świetlistych i borów sosnowych, w większości poroste drzewostanami sosnowymi. W dolinach rozwijają się łągi jesionowo-olszowe i zarośla wierzb wąskolistnych. Ponad połowę obszaru „Lasy Spalskie” zajmują bardzo cenne siedliska z załącznika I dyrektywy, m.in. grąd środkowoeuropejski, dąbrowa świetlista oraz dobrze zachowane lasy łąkowe. Różnorodność warunków ekologicznych sprawia, że obszar ostoi i Spalskiego Parku Krajobrazowego cechuje bogactwo zasiedlających ten teren gatunków zwierząt. Występuje tu m.in. priorytetowy gatunek z II załącznika dyrektywy siedliskowej, *Pachnica Dębowa* – chrząszcz będący reliktem lasów pierwotnych pokrywających niegdyś Europę, wymagający starych dziuplastych drzew. Na obszarze występuje także jedno z największych zimowisk nietoperzy w Polsce. Ostoja odznacza się znacznym bogactwem świata roślin, występuje tu szereg gatunków chronionych związanych z siedliskami leśnymi.

Obszar Natura 2000 Lasy Smardzewickie (PLH100024) - specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa) o powierzchni 286,5ha. Obszar obejmuje fragment Puszczy Pilickiej w otoczeniu Ośrodka Hodowli Żubrów w Smardzewicach. Występują tu grądy wysokie i wilgotne, olsy i bory mieszane, płat łągu wiązowo-jesionowego oraz śródleśne polany z podmokłymi łąkami. Obszar ma istotne znaczenie, zwłaszcza dla zachowania ekosystemów leśnych, związanych z występowaniem jodły pospolitej na granicy jej geograficznego zasięgu. Charakter szaty roślinnej jest zbliżony do wyżynnego, występują tu m.in.: *starzec kędzierzawy*, *żywiec dziewięciolistny*, *trzcinnik owłosiony*, *trybula lśniąca*. Lasy Smardzewickie znajdują się w obszarze wychodni warstw wodonośnych zasilających Niebieskie Źródła, które to stanowią ważny obiekt Natura 2000.

Ze względu na wskazaną odległość do najbliższych obszarów Natura 2000 stwierdza się, iż planowane działania nie będą wpływać negatywnie na obszary Natura 2000. Wykluczone są jakiegokolwiek negatywne, znaczące oddziaływania rozstrzygnięć projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe – na cele i przedmiot ochrony obszarów.

Nie stwierdza się istotnych problemów ochrony środowiska, w odniesieniu do obszarów o wybitnych walorach przyrodniczych w obszarach Natura 2000.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM

Wszelkie ustalenia dokumentów planistycznych ustanawianych na poziomie gminnym (w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) wymagają uwzględnienia celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu krajowym i regionalnym. Wynika to z pośrednio z przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W opracowywaniu prognozy oddziaływania na środowisko, zbadano czy za pisy miejscowego planu spełniają założenia i cele ustanowione w dokumentach wyższych szczebli.

Uwarunkowania w zakresie ochrony środowiska, wynikające z dokumentów krajowych i wojewódzkich:

Dokumenty krajowe:

1) Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 r.

Przyjęta przez Radę Ministrów dnia 13 grudnia 2011 r., jednak zgodnie z ustawą z dnia 15.07.2020 (Dz. U. z 2020 r. poz.1378) została ona uchylona. Z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego KPZK 2030 była istotnym dokumentem szczebla krajowego. W przyszłości zostanie ona zastąpiona koncepcją rozwoju kraju.

Jednym z wyznaczonych w dokumencie celów jest kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska i walorów krajobrazowych Polski. Celem ograniczenia zanieczyszczeń, uzyskania i utrzymania dobrego stanu wód, poprawy stanu ilościowego zasobów wodnych oraz poprawy gospodarki odpadami, w koncepcji ustalono niniejsze kierunki działań:

- zaspokojenia bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych,
- zabezpieczenia możliwości dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska,
- zapewnienia racjonalnego powiązania rozwoju społeczno-gospodarczego z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością,
- zapewnienia bezpieczeństwa poprzez podjęcie działań na rzecz ograniczenia ryzyka powodziowego oraz zagrożenia skutkami suszy,
- zapewnienia ciągłości i możliwości rozwoju na wielu obszarach Polski przez skuteczną ochronę złóż surowców kopalnych (w tym wód mineralnych) przed bezplanową eksploatacją.

Plan zapewnia możliwość zaspokojenia potrzeb rozwojowych społeczeństwa poprzez utworzenie terenów mieszkaniowych. Odbywać się to będzie przy założeniach determinujących ograniczenie konfliktów środowiskowych. Determinują to ustalenia planu takie jak: zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu telekomunikacji,

infrastruktury technicznej i dróg) a także ograniczenia w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami.

Działania na rzecz ograniczenia zagrożenia skutkami suszy w skali mpzp to przede wszystkim zachowanie części powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działek budowlanych. Obszary biologicznie czynne sprzyjają będą naturalnej retencji. Poprawa retencji, zatrzymując wodę w środowisku i skracając czas spływu powierzchniowego zapobiega negatywnym skutkom zmian klimatycznych takich jak susza lub podtopienia terenów w okresie długotrwałych opadów lub odwilż.

2) Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (zwana dalej SOR).

Głównym celem dokumentu jest „*Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym*”. Dodatkowo w ramach SOR określono 3 cele szczegółowe oraz obszary wpływające na osiągnięcie celów SOR, tj. Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe. W zakresie ochrony środowiska w SOR określono m.in. następujące kierunki interwencji:

- zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód (m.in. kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody, budowa zbiorników małej i dużej retencji, rozwój infrastruktury zieleni);
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (m.in. ograniczanie emisji z transportu drogowego);
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego (m.in. rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej obszarów zurbanizowanych w celu zachowania łączności przestrzennej wewnątrz tych obszarów i z terenami otwartymi, zwiększenie ogólnej lesistości kraju oraz zwartości kompleksów leśnych i powierzchni zalesianych);
- zarządzanie zasobami geologicznymi (m.in. zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania złóż strategicznych dla gospodarki)
- Gospodarka odpadami (m.in. gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, rozwijanie recyklingu odpadów oraz dążenie do maksymalizacji wykorzystywania odpadów jako surowców).
- oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych (m.in. zapewnienie odpowiednich poziomów ochrony przed skutkami oddziaływań pól elektromagnetycznych).

W sporządzanym planie wskazano ustalenia chroniące analizowany obszar przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych – m.in. strefa ochrony od linii elektroenergetycznej 15kV, w której obowiązuje zakaz sytuowania pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Plan gwarantuje ochronę akustyczną terenów, dla których zgodnie z przepisami odrębnymi istnieje konieczność zachowania odpowiednich poziomów hałasu. Wysoka jakość wód zapewniona będzie poprzez obostrzenia z zakresu gospodarki odpadami oraz odprowadzania ścieków. Zapisy planu dotyczące

zagospodarowania wód opadowych sprzyjają zatrzymaniu wody w środowisku i poprawy retencji.

3) Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

Celem głównym dokumentu jest „Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców”, wyznaczono również 3 cele szczegółowe:

I Środowisko i zdrowie (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego);

II Środowisko i gospodarka (Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska);

III Środowisko i klimat (łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych).

Poprawa jakości środowiska będzie odbywać się m.in. poprawę stanu powietrza atmosferycznego. Utrzymanie odpowiedniej jakości powietrza zapewnione zostanie przez zapis nakazujący ogrzewania pomieszczeń gazem, olejem niskosiarkowym lub innymi paliwami zapewniającymi wysoki stopień czystości emisji spalin, w tym stałymi, których stosowanie jest zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska. Dodatkowo, zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

3) Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku

Rekomendowane w dokumencie działania na rzecz zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do wymiaru ekologicznego to m.in.:

- gwarancje, że każdy program rozwoju gospodarczego i polityka sektorowa, każda działalność gospodarcza poddana zostanie ocenie oddziaływania na środowisko,
- gwarancje, że w każdy program zagospodarowania przestrzennego kraju i regionu wkomponowane zostaną elementy ochrony środowiska, zdrowia, dóbr kultury, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- gwarancje, że działalność proekologiczna, w tym wykorzystanie odnawialnych zasobów energetycznych i recykling surowców, stanie się konkurencyjna na rynku poprzez właściwą politykę finansową i fiskalną, wprowadzającą internalizację kosztów zewnętrznych ochrony zdrowia i środowiska do ceny rynkowej produktów,
- swobodny transfer technologii i inwestycji proekologicznych oraz wsparcie dla eksportu polskiej myśli technicznej w tym zakresie.

Plan wprowadza szereg zapisów dotyczących ochrony środowiska, m.in. tj.: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (nie dotyczy inwestycji celu publicznego oraz stawów o głęb. powyżej 3m wraz z niezbędnymi do ich realizacji budowlami piętrzącymi wodę), ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami, poprzez realizację zaopatrzenia w ciepło przy użyciu paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin, regulacja gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno-ściekowej i inne.

Dokumenty wojewódzkie:

1) Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2030

„Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030”, Uchwała Nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r.

Jednym z wyznaczonych w dokumencie celów jest kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska i walorów krajobrazowych Polski. Celem ograniczenia zanieczyszczeń, uzyskania i utrzymania dobrego stanu wód, poprawy stanu ilościowego zasobów wodnych oraz

poprawy gospodarki odpadami, w koncepcji ustalono niniejsze kierunki działań:

- o zaspokojenia bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych,
- o zabezpieczenia możliwości dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska,
- o zapewnienia racjonalnego powiązania rozwoju społeczno-gospodarczego z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością,
- o zapewnienia bezpieczeństwa poprzez podjęcie działań na rzecz ograniczenia ryzyka powodziowego oraz zagrożenia skutkami suszy,
- o zapewnienia ciągłości i możliwości rozwoju na wielu obszarach Polski przez skuteczną ochronę złóż surowców kopalnych (w tym wód mineralnych) przed bezplanową eksploatacją.

Projekt planu uwzględnia cele ustanowione w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego, wprowadzając ustalenia gwarantujące zachowanie podstawowych wartości przyrodniczych na obszarze realizacji inwestycji. Zapisy planu sprzyjają zachowaniu zasobów przyrodniczych m.in. poprzez ochronę wód podziemnych, powierzchniowych, ochronę powierzchni ziemi (m.in. zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i ziemi) czy też wprowadzeniu ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów (m.in. maksymalny udział powierzchni zabudowy).

2) „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi” – uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.

W zakresie ochrony środowiska przyrodniczego celem strategicznym na terenie województwa jest stworzenie regionu o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego.

Kierunki działań, które składają się na powyższy cel to:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, poprzez ochronę gleb i racjonalne gospodarowanie złożami kopalin,
- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych (poprzez m.in. poprawę zdolności retencyjnej zlewni, poprawę jakości wód powierzchniowych i ochronę zasobów wód podziemnych),

- poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez wdrażanie technologii zmierzających do ograniczenia emisji CO₂,
- kształtowanie zasobów leśnych,
- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej,
- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego,
- przeciwdziałanie zagrożeniom m.in. poprzez poprawę klimatu akustycznego, ograniczenia zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ograniczenie zagrożenia awariami, ograniczenie zagrożenia ruchami masowymi, ograniczenie zagrożenia powodziowego, przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.

Dlatego też plan wprowadza m.in. zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, chroni zasoby wód podziemnych, powierzchniowych oraz ziemi poprzez regulacje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami. Co więcej, zaopatrzenie w ciepło będzie odbywało się poprzez ogrzewanie pomieszczeń gazem, olejem niskosiarkowym lub innymi paliwami zapewniającymi wysoki stopień czystości emisji spalin. Dzięki ograniczeniu powierzchni zabudowy i wprowadzeniu minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działek budowlanych plan przyczyni się do zachowania różnorodności biologicznej na obszarze.

3) Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego

„Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego 2016 na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024”.

„Program ochrony środowiska województwa łódzkiego 2016” uwzględnia analizę i ocenę stanu środowiska, określa: - wojewódzkie cele i priorytety ochrony środowiska do 2020 z perspektywą do roku 2024 wraz z działaniami, które będą prowadzić do osiągnięcia wyznaczonych celów ekologicznych. Cele ochrony środowiska do 2020 z perspektywą do roku 2024 wraz z działaniami zostały ujęte w 10 obszarach interwencji, dotyczących poszczególnych elementów środowiska. Poniżej wymieniono cele wskazane w dokumencie :

- o Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu;
- o Poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim;
- o Ochrona przed polami elektromagnetycznymi ;
- o Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych;
- o Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą;
- o Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej;
- o Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;
- o Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych;
- o Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego;
- o Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej;

- o Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- o Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.

W celu poprawy jakości powietrza projekt planu zakłada zaopatrzenie w ciepło przy użyciu paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin. Plan odnosi się również do stosowanie nośników energii wytwarzanych przez odnawialne źródła energii do ogrzewania pomieszczeń oraz produkcję energii elektrycznej i ciepłej wody na potrzeby własne, ze źródeł o mocy nie przekraczającej 100kW.

Wprowadzono także zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Pomocne w dążeniu do osiągnięcia dobrego stanu JCWP i JCWPd są zapisy planu dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, w tym przede wszystkim konieczność odprowadzania ścieków do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej oraz zakaz oprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i ziemi.

Plan zawiera również ustalenia wpływające na ochronę różnorodności biologicznej. Przede wszystkim wyznaczają się obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na każdej z działek.

Projekt planu nie zawiera zapisów, które byłyby sprzeczne z przepisami ustawy – *Prawo ochrony środowiska* lub z pozostałymi przepisami (*ustawy o odpadach, prawa wodnego, ustawy o ochronie przyrody, itd.*).

Reasumując, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, należy ocenić pozytywnie – z punktu widzenia zarówno jego zawartości, jak i spodziewanej realizacji – w aspekcie potrzeb wynikających z obecnego i oczekiwanego stanu środowiska gminy. Jego realizacja nie powinna spowodować skutków, które mogłyby być uznane jako pogarszające stan środowiska także w szerszej – ogólnogminnej skali.

9. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PRZYSZŁEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

9.1. W zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego

W zakresie zaopatrzenia w ciepło nakazuje się ogrzewanie pomieszczeń gazem, olejem niskosiarkowym lub innymi paliwami zapewniającymi wysoki stopień czystości emisji spalin, w tym stałymi, których stosowanie jest zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska; dopuszcza się stosowanie nośników energii wytwarzanych przez odnawialne źródła energii do ogrzewania pomieszczeń oraz produkcję energii elektrycznej i ciepłej wody na potrzeby własne, ze źródeł o mocy nieprzekraczającej 500 kW.

W zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii:

- 1) nie dopuszcza się lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW;

- 2) zakazuje się realizacji instalacji do wytwarzania biogazu oraz innych instalacji mających na celu pozyskiwanie energii z odpadów;
- 3) zakazuje się realizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej moc mikroinstalacji.

Tego typu ustalenia pozwolą na ograniczenie w znacznym stopniu głównego źródła zanieczyszczenia powietrza jakim jest niska emisja z palenisk indywidualnych.

Poważnym źródłem zanieczyszczenia powietrza mogą być również zakłady przemysłowe. Plan ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska; zakaz nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu telekomunikacji, infrastruktury technicznej i dróg.

Reasumując - w takim ujęciu projekt planu może przyczynić się do polepszenia stanu czystości powietrza, wyłącznie w minimalnie ograniczonym zakresie, zarówno na obszarze objętym planem, jak i w ich otoczeniu.

9.2. W zakresie emisji zanieczyszczeń do wód lub do ziemi

W zakresie zaopatrzenia w wodę:

- ustala się rozbudowę i przebudowę istniejącej sieci wodociągowej;
- ustala się zaopatrzenie w wodę na cele bytowe, gospodarcze i przeciwpożarowe z sieci wodociągowej;
- ustala się, że parametry sieci muszą zapewniać możliwość jej wykorzystania dla celów przeciwpożarowych;
- dopuszcza się użytkowanie istniejących indywidualnych lub lokalnych ujęć wód podziemnych na potrzeby istniejących obiektów budowlanych oraz budowę nowych.

Plan zapewnia ochronę wód powierzchniowych i podziemnych głównie poprzez ustalenia dotyczące odprowadzania ścieków oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych.

W zakresie odprowadzania ścieków:

- ustala się docelowo odprowadzanie ścieków w systemie kanalizacji zbiorczej poprzez rozbudowę istniejącej sieci kanalizacyjnej;
- do czasu wyposażenia teren w sieć kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych, bezodpływowych zbiorników do składowania nieczystości ciekłych;
- dopuszcza się wykorzystanie indywidualnych oczyszczalni ścieków na terenach położonych poza zasięgiem sieci kanalizacyjnej;
- zakazuje się odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód lub do ziemi.

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- nakazuje się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie działki budowlanej; nakazuje się odprowadzenie tych wód, z zachowaniem wymogów przepisów odrębnych z zakresu gospodarki wodami, do ziemi:
 - o na nieutwardzony teren działki budowlanej,
 - o do zbiorników infiltracyjnych lub infiltracyjno-odparowujących;
- dopuszcza się realizację wspólnych zbiorników infiltracyjnych lub infiltracyjno-odparowujących dla kilku działek budowlanych;
- dopuszcza się ich wtórne zagospodarowanie;
- ustala się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z utwardzonych nawierzchni ulic do rowów przydrożnych, zbiorników infiltracyjnych lub na teren nieutwardzony w granicach ulicy; dopuszcza się odcinkowe skanalizowanie rowów.

W zakresie ochrony powierzchni ziemi ustala się obowiązek gospodarowania odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zapisy te wykluczają możliwość wzrostu zagrożenia wód i ziemi, powodowanego odprowadzaniem ścieków, a tym samym możliwość znaczącego oddziaływania na wody i ziemię na obszarze projektu planu.

Plan przyczynia się do właściwej ochrony wodnej również dzięki ustaleniom dotyczącym odprowadzania wód opadowych i roztopowych. Odpowiednie postępowania z wodą deszczową jest również szansą na ograniczenie zmian klimatu.

Zastosowanie wskazanych w planie sposobów zagospodarowania wód deszczowych i roztopowych to nic innego jak wskazanie możliwości adaptacji do zmian klimatycznych. Spośród wielu sposobów zagospodarowania wód opadowych najkorzystniejszymi rozwiązaniami są te, które umożliwiają infiltrację wody deszczowej do gruntów w miejscu jej powstania. Takie rozwiązania między innymi wskazane są w zapisach analizowanego planu miejscowego. Dzięki temu nie tylko w pełni wykorzystany jest potencjał ekologiczny terenów biologicznie czynnych, ale również możliwe jest zapobieganie negatywnym skutkom zmian klimatu. Retencja zapobiega m.in. powstawaniu skutkom zmian klimatycznych takich jak susza lub podtopienia terenów w okresie długotrwałych opadów.

9.3. W zakresie zagrożenia odpadami i zanieczyszczenia gleby lub ziemi

W zakresie ochrony powierzchni ziemi obowiązują zapisy planu dotyczące gospodarki odpadami. W zakresie gospodarki odpadami nakazuje się usuwanie odpadów w oparciu o gminny system gospodarowania odpadami.

Zapisy te nie zabezpieczają środowiska naturalnego obszaru opracowania i gminy przed zagrożeniem stwarzanym przez odpady. Zabezpieczenie takie nie leży w zakresie możliwości planu zagospodarowania, ani nie jest jego funkcją. W tym zakresie obowiązują ustalenia *Planu Gospodarowania Odpadami*, sporządzonego na poziomie województwa. Jednostki samorządu

terytorialnego zobowiązane są dostosować wszelkie zamierzenia gospodarcze do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami. Gmina, poprzez gminne programy ochrony środowiska czy też regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, sporządzany na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w ma obowiązek sukcesywnie wdrażać jego realizację na obszarze całej gminy, zatem również w granicach obszaru w miejscowości Ciebłowice Duże.

Zlokalizowane obecnie oraz powstałe w przyszłości na obszarze objętym planem obiekty, niezależnie od ilości oraz rodzaju wytwarzanych odpadów zobligowane są do prowadzenia gospodarki odpadami w sposób i na zasadach określonych *prawem ochrony środowiska i ustawą o odpadach*.

Powiązanie miejscowego planu z problematyką unieszkodliwiania odpadów, miałyby miejsce w przypadku ewentualnej lokalizacji na obszarze planu obiektów unieszkodliwiających odpady, takich jak: składowisko, spalarnia lub sortownia, co niniejszego planu nie dotyczy.

9.4. W zakresie wykorzystywania zasobów środowiska i niekorzystnego przekształcania terenu

W zakresie zasad kształtowania zabudowy i sposobów zagospodarowania terenu ustala się:

- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla poszczególnych terenów;
- wskaźniki kształtowania zabudowy: powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, intensywności zabudowy, odnoszą się do powierzchni działki budowlanej w granicach terenu, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla poszczególnych terenów;
- nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu;
- warunki sytuowania budynków w stosunku do granicy z sąsiednią działką budowlaną zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla poszczególnych terenów;
- dla budynków istniejących lub ich części, położonych pomiędzy nieprzekraczalną linią zabudowy a linią rozgraniczającą tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, dopuszcza się możliwość przebudowy, nadbudowy, remontu i rozbudowy, z zachowaniem nieprzekraczalnych linii zabudowy, wyznaczonych na rysunku planu, oraz zachowaniem parametrów jak dla nowej zabudowy;
- dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy polegające na możliwości jej rozbudowy i przebudowy; w przypadku odtworzenia, przebudowy, rozbudowy lub częściowej nadbudowy budynków istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego planu, dopuszcza się zachowanie ich: wysokości, liczby kondygnacji, kształtu dachu i kąta nachylenia połaci dachowych.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu:

- zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych

- w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska; zakaz nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu telekomunikacji, infrastruktury technicznej i dróg.
- ustala się ochronę wód powierzchniowych i podziemnych poprzez:
 - o odprowadzanie ścieków zgodnie z ustaleniami § 12 ust. 3 projektu planu,
 - o odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustaleniami § 12 ust. 4 projektu planu;
 - ustala się ochronę powierzchni ziemi poprzez gospodarowanie odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - ustala się ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez:
 - o możliwość realizacji obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej wyłącznie o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
 - o zachowanie ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów związanych z przebiegiem istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 15kV, wyznaczonych w odległości do 7,5 m od osi linii, przy czym przestają one obowiązywać w przypadku przebudowy lub skablowania tej linii.
 - w strefie ochronnej od linii elektroenergetycznej 15 kV obowiązuje:
 - zakaz lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, oraz zakaz sadzenia drzew,
 - dopuszcza się zmniejszenie stref ochronnych w indywidualnych przypadkach, z uwzględnieniem norm i przepisów odrębnych;
 - dla obiektów o wysokości 50 m n.p.t. i większej, przed wydaniem pozwolenia na budowę, ustala się konieczność zgłoszenia celem uzgodnienia lokalizacji i sposobu oznakowania przeszkodowego tych obiektów, zgodnie z przepisami odrębnymi.
 - zakazuje się lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii - zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku.

a także:

- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej:
 - dla 1RMn, 2RMn, 3RMn – 30% powierzchni działki budowlanej;
 - dla 1MN, 2MN, 3MN 4MN, 5MN – 60% powierzchni działki budowlanej;
 - dla 1U - 50 % powierzchni działki budowlanej.

W zakresie ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego:

- na obszarze lokalizacji zabytku archeologicznego (AZP 71-57/42) przy realizacji robót ziemnych lub dokonywaniu zmiany charakteru dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszeniem struktury grunty, należy przeprowadzić badania archeologiczne zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków;

- wprowadza się strefę ochrony archeologicznej, w której nakazuje się przeprowadzenie badań archeologicznych w formie nadzoru archeologicznego przy realizacji robót ziemnych lub dokonaniu zmiany charakteru dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszeniem struktury gruntu.

Tak sformułowane zapisy projektu planu kształtują i regulują w sposób właściwy wszystkie działania związane z nieprawidłowym wykorzystaniem zasobów środowiska oraz niewłaściwym przekształceniem terenu. Jakiegokolwiek inne zapisy planu w tym zakresie byłyby bezprzedmiotowe, bowiem kwestie: ochrony środowiska, korzystania ze środowiska, muszą być rozstrzygane w trybie ustaw. Plan zagospodarowania przestrzennego nie powinien powielać rozstrzygnięć, zawartych w tych aktach prawnych.

9.5. W zakresie emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych

Plan ustala ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez:

- o możliwość realizacji obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej wyłącznie o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
- o zachowanie ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów związanych z przebiegiem istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 15kV, wyznaczonych w odległości do 7,5 m od osi linii, przy czym przestają one obowiązywać w przypadku przebudowy lub skablowania tej linii.
- o w strefie ochronnej od linii elektroenergetycznej 15 kV obowiązuje:
 - zakaz lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, oraz zakaz sadzenia drzew,
 - dopuszcza się zmniejszenie stref ochronnych w indywidualnych przypadkach, z uwzględnieniem norm i przepisów odrębnych.

W zakresie dostępu do telekomunikacyjnych połączeń bezprzewodowych:

- dopuszcza się rozwój bezprzewodowej i światłowodowej sieci telekomunikacyjnej;
- dopuszcza się budowę i montaż urządzeń radiowych sieci telekomunikacyjnych, w tym anten i stacji bazowych.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną i systemu elektroenergetycznego:

- ustala się rozbudowę sieci elektroenergetycznych w zależności od potrzeb;
- ustala się zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej na warunkach określonych w przepisach odrębnych;
- ustala się zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej średniego lub niskiego napięcia;
- ustala się powiązanie sieci z układem zewnętrznym poprzez linie elektroenergetyczne oznaczone na rysunku planu oraz linie elektroenergetyczne z nimi powiązane;

- dopuszcza się wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub w urządzeniach kogeneracyjnych.
- dopuszcza się lokalizację nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV z bezpośrednim dostępem do drogi publicznej bądź za pośrednictwem dojazdu, z wydzielaniem terenu 6 m x 5 m (dla stacji wewnątrzowych) lub 3 m x 2 m (dla stacji słupowych), z uwzględnieniem wymogów przepisów odrębnych, w tym przepisów z zakresu ochrony środowiska.

W zakresie ochrony przed hałasem ustala się klasyfikację akustyczną jak dla terenów zabudowy zagrodowej, zgodnie z aktualnymi przepisami z zakresu ochrony środowiska; zakazuje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, określonych w przepisach odrębnych.

Realizacja planu nie wpłynie na istniejący już klimat akustyczny tego obszaru i jego otoczenia.

Takie zapisy projektu planu chronią odpowiednio tereny wymagające ochrony akustycznej oraz zabezpieczają obszar przed powstawaniem źródeł wytwarzających ponadnormatywne promieniowanie elektroenergetyczne.

9.6. W zakresie występowania poważnych awarii

Nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska oraz człowieka mogą mieć miejsce w wyniku:

- prowadzenia działalności przemysłowej z użyciem substancji niebezpiecznych,
- transportu materiałów i substancji niebezpiecznych,
- celowej działalności człowieka związanej z pozbywaniem się, w sprzeczności z przepisami substancji lub materiałów niebezpiecznych.

Projekt planu zakazuje lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii - zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku. Zakazuje również realizacji przedsięwzięć mogących zawsze i znacząco oddziaływać na środowisko (za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu telekomunikacji, infrastruktury technicznej i dróg). Toteż, nie przewiduje się, aby na obszarze objętym projektem planu zaistnieją zakłady, które miałyby obowiązek spełnienia warunków i wymagań, określonych w treści Tytułu IV Prawa ochrony środowiska – „Poważne awarie”, a w szczególności określonych w art. 243 – 264 tej ustawy.

W sporządzanym mpzp wyznaczony jest teren istniejącej przepompowni ścieków. Ustawa Prawo ochrony środowiska wprowadza pojęcie poważnej awarii a Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 29.04.2002 określa rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu do zakładów o zwiększonym ryzyku albo o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W rozporządzeniu nie wymienia się ścieków jako substancji szczególnie niebezpiecznej dla środowiska, zgodnie z tym eksploatacja kanalizacji i przepompowni nie spowoduje zakwalifikowania

przedsiębiorstwa do grupy zakładów o podwyższonym lub dużym ryzyku, a tym samym zagrożonych poważną awarią.

10. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA NA CAŁOŚĆ ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W ICH WZAJEMNYM POWIĄZANIU

Realizacja projektu planu powinna spowodować poprawę stanu poszczególnych elementów środowiska lub usunięcie bądź ograniczenie istniejących uciążliwości i zagrożeń. Warunkiem powodzenia w tym zakresie, prócz ścisłego przestrzegania i egzekwowania ustaleń projektu planu, jest równoległe podporządkowanie się samorządu, jak i podmiotów gospodarczych działających na jego terenie, wymaganiom i warunkom ochrony i kształtowania środowiska określonym generalnie ustawą Prawo ochrony środowiska. Także korzystanie ze środowiska gminy, może mieć miejsce wyłącznie w granicach dopuszczonych przez obowiązujące prawo.

10.1. W zakresie oceny stanu i funkcjonowania środowiska wynikającego z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencji do zmian przy braku realizacji ustaleń projektu planu

Opracowanie ekofizjograficzne określiło następujące możliwości, a zarazem warunki zagospodarowania przestrzennego obszaru:

- całość zamierzeń inwestycyjnych, niezależnie od ich charakteru i funkcji, powinna być realizowana wyłącznie na następujących warunkach:
 - kierowania wytwarzanych przez nie ścieków do systemów kanalizacyjnych a także zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych oraz do gruntu,
 - stosowanie systemów grzewczych opartych o ekologiczne źródła energii,
 - wyposażania obiektów w takie systemy usuwania i utylizacji odpadów, które zagwarantują ochronę terenu przed ich wpływem;Uwzględniono w planie.
- ochrona akustyczna oraz ochrona przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych – obowiązek zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach odrębnych; Uwzględniono w planie.
- W celu zachowania i wzbogacenia bioróżnorodności, zwiększenia naturalnej retencji i infiltracji wód powierzchniowych do gruntu, a tym samym przeciwdziałania negatywnym efektom zmian klimatycznych zaleca się wprowadzenie obowiązku minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w granicach działek budowlanych. Uwzględniono w planie.

- Teren mpzp znajduje się na obszarze cechującym się naturalnością przyrodniczą. Zaleca się utrzymanie powiązań tych terenów oraz ich drożność umożliwiając migrację roślin, zwierząt i grzybów.
Uwzględniono w planie.
- ustalenia planu winny gwarantować ochronę występującego na obszarze zabytku archeologicznego poprzez jego odpowiednie zagospodarowanie,
Uwzględniono w planie.

Przy realizacji planu należy kierować się zasadą racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody i utrzymania równowagi przyrodniczej, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Reasumując - plan uwzględnia zalecenia sprecyzowane w opracowaniu ekofizjograficznym.

Przy założeniu braku realizacji ustaleń planu należy przyjąć, iż stan środowiska tego obszaru, krajobrazu, istniejących ekosystemów itp. będzie uległ wprawdzie powolnemu, ale postępującemu pogorszeniu.

10.2. W zakresie oceny zagrożeń dla środowiska z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu lub innych terenach

Zawarte w treści projektu planu ustalenia dotyczące:

- zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- zakazu lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii - zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku;
- ochrony akustycznej terenów zabudowy zagrodowej;
- zachowanie ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów związanych z przebiegiem istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 15 kV (zakaz lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, oraz zakaz sadzenia drzew);
- obowiązku przystawania sieci wodociągowej, aby zapewnić możliwość jej wykorzystania dla celów przeciwpożarowych;
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej;
- zakazu odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód podziemnych i powierzchniowych oraz do ziemi;
- obowiązku usuwania odpadów w oparciu o gminny system gospodarowania odpadami;
- nakazu ogrzewania pomieszczeń gazem, olejem niskosiarkowym lub innymi paliwami zapewniającymi wysoki stopień czystości emisji spalin, w tym stałymi, których stosowanie jest zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska;

- obowiązku dostosowania się do działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń zgodnie z wymaganiami przepisów odrębnych z zakresu obronności państwa: dróg publicznych oraz inżynierskich obiektów drogowych, sieci i urządzeń zaopatrzenia w wodę, sieci i urządzeń telekomunikacyjnych;
- zagospodarowania przestrzeni publicznych w sposób umożliwiający swobodne poruszanie się osobom niepełnosprawnym ruchowo,

wraz z pozostałymi zapisami projektu planu – ograniczają w istotnym stopniu całość zagrożeń w środowisku, a tym samym wykluczają ich ewentualny, ujemny wpływ na zdrowie ludzi.

11. PRZEWIDYWANE ZNAZĄCE ODDZIAŁYWANIE

Stopień zachowania wartości przyrodniczych obszaru objętego planem powinien stanowić głównie kryterium ochrony prawidłowości ustaleń z punktu widzenia środowiska przyrodniczego. Dlatego też w prognozie zwrócono uwagę na proponowane formy użytkowania terenu i zapisy regulujące możliwość działań, a zwłaszcza ochrony środowiska przyrodniczego.

W celu pełnego określenia skutków realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, należy zidentyfikować charakter – siłę oddziaływań, zakres czasowy i trwałość negatywnych oraz pozytywnych oddziaływań przedstawionego w projekcie zagospodarowania terenów.

Charakter i natężenie oddziaływania na środowisko proponowanych zmian będzie inna w odniesieniu do każdego z komponentów środowiska. Poniżej przedstawiono prognozowanie ewentualnych skutków dla środowiska.

Ocena przewidywanych oddziaływań

Formy ochrony przyrody

Obszary Natura 2000:

Na obszarze planu nie występują obszary Natura 2000, dlatego nie przewiduje się oddziaływania na te tereny (oddziaływanie obojętne). Najbliższe obszary Natura 2000 (Łąki Ciebłownicze oraz Lasy Spalskie) znajdują się ponad 1,50 km od obszaru planu.

Projekt planu nie narusza istotnego z punktu widzenia przyrodniczego zróżnicowania ekosystemów występujących tu gatunków roślin i zwierząt. Stwierdza się, że planowane zagospodarowanie terenu nie będzie zakłócać równowagi środowiska w aspekcie zachowania różnorodności biologicznej.

Spalski Park Krajobrazowy

Obszar sporządzanego planu położony jest na obszarze otuliny Spalskiego Parku Krajobrazowego.

Realizacja mpzp nie wpłynie na pełnioną przez otulinę funkcję ochronną wokół Spalskiego Parku Krajobrazowego. Otulina stanowi strefę ochronną

graniczącą z główną formą ochrony przyrody, jakim jest Spalski Park Krajobrazowy. Otulina nie jest, w rozumieniu art. 5 ust. 14 ustawy o ochronie przyrody, formą ochrony przyrody, lecz obszarem, na którym działalność człowieka nie może negatywnie oddziaływać na przyrodę obszaru chronionego.

Plan gwarantuje szereg ustaleń i obostrzeń dotyczących zagrożeń wynikających z działalności człowieka. Wyklucza się zatem aby działalność człowieka powstała na obszarze mpzp w wyniku jego realizacji spowodowała negatywne oddziaływanie na przyrodę obszaru chronionego - SPK. Zaproponowane w projekcie planu zagospodarowanie, ze względu na pozostawienie dużego obszaru powierzchni biologicznie czynnej, a zatem terenu niezabudowanego pozwala również na swobodne rozprzestrzenianie się gatunków między SPK a innymi obszarami przyrodniczymi.

Realizacja planu miejscowego nie stwarza zagrożenia dla chronionych walorów form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności:

- nie wpłynie na pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych w sieci obszarów Natura 2000,
- nie spowoduje dezintegracji obszarów Natura 2000,
- nie wpłynie na spójność sieci obszarów Natura 2000,
- nie wpłynie na wartości przyrodnicze i krajobrazowe Spalskiego Parku Krajobrazowego,
- nie zakłóci ochronnej funkcji otuliny Spalskiego Parku Krajobrazowego,
- nie wpłynie na zachowanie powiązań między terenami objętymi formami ochrony przyrody oraz na ich drożność, umożliwiającą migrację roślin, zwierząt i grzybów.

Bioróżnorodność:

- oddziaływanie negatywne, mało znaczące, stałe – inwestowanie na terenach o dość o bogatym zróżnicowaniu biologicznym, ze względu na położenie w sąsiedztwie obszarów o wysokim stopniu naturalności środowiska. W wyniku budowy nowych obiektów zostanie zmniejszona powierzchnia biologicznie czynna, co może wiązać się z częściową utratą bioróżnorodności. Wartości przyrodnicze zostaną naruszone głównie na terenach nowo zainwestowanych. W związku z tym, iż analizowany jest już częściowo zagospodarowany, wprowadzone funkcje będą stanowiły jedynie kontynuację istniejącej zabudowy, a negatywne oddziaływanie na bioróżnorodność będzie miało zatem znikome znaczenie. Dodatkowo, w celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania na bioróżnorodność założenia planu ustalają minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych.
- oddziaływanie pozytywne - wprowadzono obowiązek zachowania części obszaru biologicznie czynnego.

Rośliny, zwierzęta:

- oddziaływanie negatywne mało znaczące (przeciętne), bezpośrednio, średnioterminowe – w wyniku poszerzenia terenów przeznaczonych pod

zabudowę - pogorszy warunki bytowania gatunków pospolitych –ptaków, ssaków i owadów,

- oddziaływanie obojętne – na obszarze Spalskiego Parku Krajobrazowego, w otulinie którego położony jest obszar mpzp stwierdzono występowanie cennych gatunków roślin i zwierząt, w tym objętych prawną ochroną. Ze względu na charakter planowanych działań, ich niewielki zakres a także wprowadzone w planie zakazy, nakazy i ograniczenia, stwierdza się brak możliwości wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań występującą na ww. obszarach wartościową faunę i florę.
Skala i rodzaj planowanego zagospodarowania decyduje, iż realizacja planu nie wpłynie na chronione gatunki, które mogą pojawiać się na obszarze mpzp drogą naturalnej migracji i przemieszczania się.
- oddziaływanie negatywne, skumulowane, stałe, małoznaczące (przeciętne) – kumulacja różnego typu negatywnego oddziaływania prowadzi do powstania uciążliwości charakterystycznych dla funkcjonowania terenów zurbanizowanych, których negatywne oddziaływanie na warunki siedliskowe na sąsiednich terenach ograniczane jest naturalną odpornością środowiska na degradację, związaną z istniejącymi obszarami o niewielkim stopniu przekształceń. Stwierdza się jednak, że oddziaływanie to nie będzie znaczące, ze względu na charakter inwestycji oraz jej nieduży zakres. Stopień zurbanizowania terenu objętego sporządzanym planem miejscowym jest niewielki.
- oddziaływanie obojętne – nie przewiduje się wpływu realizacji mpzp na istniejące korytarze ekologiczne. Pomimo, iż obszar mpzp położony jest w otoczeniu sieci wyznaczonych w Polsce korytarzy o znaczeniu krajowym i międzynarodowym wprowadzenie planowanego zagospodarowania terenu nie wpłynie na drożność korytarzy. Planowane zagospodarowanie nie przecina korytarzy, zatem nie ograniczy ich funkcjonalności.
Nie prognozuje się również oddziaływania realizacji mpzp na lokalne powiązania przyrodnicze. Istniejąca obecnie na terenie mpzp zabudowa gęsta wzdłuż drogi stanowi barierę ekologiczną, która uniemożliwia swobodne przemieszczanie się fauny. Oznacza to, że na analizowanym obszarze nie występują obecnie lokalne szlaki migracji zwierząt.

Powietrze i klimat:

- oddziaływanie negatywne, pośrednie, stałe, małoznaczące - niewielka zmiana klimatu lokalnego może nastąpić w wyniku wzrostu emisji ciepła do atmosfery. Emisja może zostać ograniczona poprzez wykorzystanie gazu, innych paliw ekologicznych lub energii elektrycznej.
Ze względu, iż realizacja projektu planu nie spowoduje znaczącego zurbanizowania terenu – oddziaływanie taktuje się jako nieznaczące.
- brak oddziaływania negatywnego stałego gdy do procesu ogrzewania będą wykorzystywane odnawialne źródła energii.

- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, tymczasowe, krótkoterminowe - ewentualnie uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń powietrza mogą wystąpić podczas realizacji zamierzeń inwestycyjnych w związku z dostawą sprzętu i materiałów budowlanych. Zmiany mogą mieć jedynie charakter chwilowy, bezpośredni, natomiast ich zasięg będzie lokalny, w pasie robót. Stopień zanieczyszczenia powietrza nie przekroczy jednak wskaźników określonych w przepisach odrębnych.
- oddziaływanie – funkcjonowanie przepompowni przyczyni się do emisji do powietrza substancji powstałych w procesach technologicznych (w ściekach zawarte są głównie amoniak i siarkowodór). Nie przewiduje się jednak, aby eksploatacja przepompowni spowodowała ponadnormatywne oddziaływania na poziom tych substancji w powietrzu w otoczeniu. Zakłada się, że obiekt będzie spełniał wszelkie parametry i zalecenia ograniczające niekorzystny wpływ na otoczenie, określone przez przepisy odrębne. Zastosowanie zalecanych środków i działań spowoduje, że zasięg oddziaływania przepompowni powinien ograniczyć się do działki, w ramach której zlokalizowany jest obiekt.
- oddziaływanie obojętne – nie przewiduje się nadmiernej emisji zanieczyszczeń do atmosfery, której źródłem jest wskazana w planie droga publiczna klasy lokalnej. W ramach drogi gminnej nr 116630E, zlokalizowanej w granicach sporządzanego planu nie występuje duże natężenie ruchu samochodowego. Nie przewiduje się również zagrożenia dla stanu powietrza ze strony projektowanych dróg dojazdowych, które uzupełnią system komunikacyjny.

Wpływ planowanej inwestycji na klimat oraz klimatu na trwałość inwestycji:

- Analizowane zmiany mają charakter lokalny. Skala zmian i ich usytuowanie oraz wielkość nie wpłynę na klimat i jego zmiany.
- Należy jednak zaznaczyć, że przeznaczenie terenów pod zabudowę, związane jest z koniecznością odprowadzania wód opadowych i roztopowych m.in. z dachów. Plan wskazuje na konieczność zagospodarowania ich na terenie działki budowlanej. Wody te będą odprowadzane na nieutwardzony teren działki lub do zbiorników infiltracyjno-odparowujących. Wody opadowe i roztopowe z utwardzonych nawierzchni ulic będą odprowadzane do przydrożnych rowów, zbiorników infiltracyjnych lub na teren nieutwardzony w granicach ulicy. Z uwagi na zdiagnozowane na terenie województwa łódzkiego zubożenie zasobów wodnych, wskazany w planie sposób zagospodarowania wód opadowych i roztopowych stanowi niewątpliwie zrównoważony rozwój z uwzględnieniem adaptacji do zmian do klimatu. Jeśli woda opadowa ma możliwość swobodnego wsiąkania w ziemię, stanowi ważny element ochrony przeciwpowodziowej i pełni istotną rolę w zapobieganiu suszy. W przeciwnym wypadku (szybki spływ powierzchniowy) może wpływać na nasilanie się tych procesów. Ponadto woda deszczowa jest istotnym

elementem w procesie regulacji mikroklimatu: oczyszcza powietrze i powierzchnię z zanieczyszczeń oraz wpływa na obniżenie temperatury.

- Wpływ zmian klimatu na trwałość przedsięwzięcia jest nieistotny, wynika to zarówno z położenia planowanych terenów budowlanych, ich wielkości oraz prognozowanych zmian klimatu.
- Adaptacja inwestycji do zmian klimatu w pozostałych kwestiach nie jest wymagana.

Wody

- oddziaływanie negatywne, małoznaczące (przeciętne), tymczasowe- plan dopuszcza korzystanie ze zbiorników bezodpływowych, które w przypadku ewentualnej nieszczelności mogą zwiększyć ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Korzystanie z tego typu rozwiązań będzie jednak tymczasowe, gdyż plan zezwala na nie jedynie do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej.
- oddziaływanie obojętne - brak emisji do środowiska gruntowo – wodnego przy przyjętej zasadzie odprowadzania ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej i określeniu zakazu wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i ziemi.
- oddziaływanie obojętne – realizacja planu nie spowoduje pogorszenia się zdolności infiltracyjnej gruntów.
Z reguły powiększenie obszarów zurbanizowanych związane jest zawsze ze zmniejszeniem zdolności gruntu do infiltracji, co powoduje nadmierny odpływ wód opadowych oraz roztopowych z terenu. Pojawić może się zatem zagrożenie w odniesieniu do wód gruntowych, których poziom może wówczas ulec obniżeniu a ich zasoby zmniejszeniu. W konsekwencji może nastąpić nadmierne wysuszenie gruntu, powodujące zanikanie oraz degradację cieków wodnych w ramach terenu opracowania.
Obszary przeznaczone pod zabudowę stanowią niewielką część obszaru planu. Co więcej w celu zminimalizowania możliwości wystąpienia powyższego zagrożenia plan ogranicza powierzchnię przeznaczoną do zabudowy, wprowadzając maksymalny udział powierzchni zabudowanych i utwardzonych na działkach. Ustala się również minimalną wielkość powierzchni biologicznie czynnej, co zapewni gruntom odpowiednie warunki infiltracyjne.
- oddziaływanie obojętne – brak oddziaływania na Główne Zbiorniki Wód Podziemnych nr 401 i 410, gdyż znajdują się one poza obszarem objętym planem.
Ze względu na wprowadzone obostrzenia, realizacja planu nie wpłynie również na nieosiągnięcie celów środowiskowych przewidzianych dla Jednolitych Części Wód. Przewidziane w projekcie środki należy uznać za celowe i adekwatne do zmian zagospodarowania terenu.

- oddziaływanie obojętne - obszar objęty planem nie jest narażony na niebezpieczeństwo powodzi, wobec czego plan nie nakłada wymagań w tym zakresie.
- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, silne, długoterminowe - w planie wyznaczono obszar przeznaczony na przepompownię ścieków. Zakłada się, że do oczyszczalni przyjmowane będą ścieki z zewnątrz doptywające kanalizacją w celu świadczenia usług w zakresie ich oczyszczania do wymagań ochrony środowiska. Dzięki temu oczyszczone ścieki, do odbiornika nie spowodują zanieczyszczenia wód powierzchniowych. Funkcjonowanie niniejszego obiektu przyczyni się do osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP, ustalonych w Planie Gospodarowania Wód na obszarze dorzecza Wisły.
- oddziaływanie obojętne – brak oddziaływania na wody podziemne i obszaru przeznaczonego na przepompownię ścieków. Przepompownia bezpośrednio nie będzie oddziaływać na wody podziemne. Nie będzie konieczny pobór wody z ujęć podziemnych ani odprowadzanie ścieków do ziemi. Wszystkie operacje, które potencjalnie mogą doprowadzić do zanieczyszczenia gruntu i za jego pośrednictwem wód podziemnych, będą prowadzone wewnątrz obiektów, w szczelnych rurociągach.

Zasoby naturalne, powierzchnia ziemi

- oddziaływanie obojętne -w granicach terenu objętego projektem planu nie ma terenów ani obszarów górniczych. Występuje jedynie udokumentowane złożo wód termalnych Tomaszów Mazowiecki - projektowane zagospodarowanie nie będzie miało na nie wpływu. Nie występują zjawiska związane z osuwaniem się mas ziemnych - dlatego plan nie nakłada wymagań w tym zakresie.
- oddziaływanie negatywne, mało znaczące (przeciętne), krótkotrwałe - oddziaływanie inwestycji na powierzchnię ziemi w związku z powstaniem nowej zabudowy oraz dróg. Na terenach zajętych pod zabudowę dojdzie do naruszenia naturalnej warstwy glebowej podczas prac budowlanych. Realizacja zadań inwestycyjnych może się wiązać z powstawaniem odpadów w związku z pracami budowlanymi. W związku z powyższym należy podczas prac zapewnić odpowiednią zbiórkę i selekcję odpadów. Materiały budowlane powinny być wyodrębniane i wytwarzane w pobliżu budowy, tak aby zminimalizować zużycie energii potrzebnej do ich transportu. Tam, gdzie to możliwe, elementy budowlane należy wyprodukować poza obrębem budowy, a następnie dostarczyć je w docelowe miejsce, w celu maksymalizacji korzyści, płynących z ich pozamiejscowego wytwarzania (m.in. minimalizacja powstawania odpadów, stosowanie recyklingu, powstawanie elementów wysokiej jakości, zmniejszenie hałasu i pylenia). Masy ziemne, podczas realizacji przedsięwzięcia, należy w jak największym stopniu wykorzystać na miejscu w celu niwelacji terenu, co pozwoli na skuteczną minimalizację negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

- oddziaływanie obojętne- w wyniku zmiany sposobu zagospodarowania terenu, nie nastąpi przekształcenie krajobrazu wsi Cieბłowice Duże. Skala zamierzonych działań jest niewielka, gdyż dotyczy jedynie uzupełnienia istniejącego już zagospodarowania.
Co więcej, realizowanie nowych obiektów budowlanych na obszarach dotąd niezabudowanych nie wpłynie na przekształcenia krajobrazu miejscowości. ze względu na zastosowanie wskaźników urbanistycznych. Zapisy uwzględniają zasady estetyki, a nowe obiekty zachowają spójność z istniejącym krajobrazem. Zapewnią to m.in. ustalenia dotyczące kompozycji: kształty i kąty pochyleń dachów, wysokość budynków itp.
- oddziaływanie obojętne – realizacja planu nie wpłynie na położone w bezpośrednim otoczeniu obszaru opracowania tereny objęte prawną ochroną przyrody (m.in. Spalski Park Krajobrazowy). Plan wprowadza przeznaczenie terenu, które nie wpłynie na degradację krajobrazu naturalnego tych obszarów. Ze względu na charakter planowanych działań oraz ich niewielki zakres, stwierdza się brak możliwości wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań naruszających walory krajobrazowe ww. obszarów.

Zabytki, dobra materialne

- oddziaływanie obojętne – realizacja planu nie będzie wpływać na zlokalizowany na obszarze zabytek archeologiczny. Projektowany dokument wprowadza strefę ochrony archeologicznej oraz obowiązek ochrony stanowiska archeologicznego zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi. Przedsięwzięcie inwestycyjne nie będzie oddziaływać na krajobraz kulturowy ani dobra materialne.

Ludzie

- oddziaływanie obojętne- nie przewiduje się zwiększenia negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na zdrowie i życie ludzi. Na terenach wprowadzono zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu telekomunikacji, infrastruktury technicznej i dróg). W odniesieniu do obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej – wskazano możliwość realizacji wyłącznie obiektów o nieznacznym oddziaływaniu (w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych).
Zakazano również lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii - zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku;
- oddziaływanie obojętne – nie przewiduje się wystąpienia ponadnormatywnego hałasu w odniesieniu do terenów chronionych

akustycznie. Dla tych obszarów, plan wprowadza obowiązek zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu.

W ramach drogi gminnej nr 116630E, zlokalizowanej w granicach sporządzanego planu nie występuje duże natężenie ruchu samochodowego. W związku z tym – hałas drogowy, przenikający do środowiska na tym obszarze nie będzie przybierać ponadnormatywnych wartości. Nie prognozuje się zagrożenia hałasem dla przyszłych oraz istniejących na analizowanym obszarze terenów mieszkaniowych. Nie przywiduje się również zagrożenia hałasem ze strony projektowanych dróg dojazdowych, które uzupełnią system komunikacyjny.

- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, długoterminowe, małoznaczące (przeciętne) – w planie wyznaczono obszar przeznaczony na przepompownię ścieków, która może stanowić potencjalne źródło emisji hałasu. Teren przeznaczony na przepompownię położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych. Prognozuje się jednak, że ze względu na wprowadzony w planie obowiązek ochrony akustycznej tych obszarów, nie nastąpi znaczące pogorszenie się klimatu akustycznego, a dopuszczalne wartości hałasu nie zostaną przekroczone.
- oddziaływanie pozytywne, silne, bezpośrednie – zapewnienie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową – zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych.
- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, stałe - zapisy planu zapewniają ochronę ludzi przed ryzykiem wystąpienia ponadnormowego promieniowania elektromagnetycznego. W związku z przebiegiem istniejącej linii elektroenergetycznej 15kV wskazano konieczność zachowania ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów wyznaczonych w odległości do 7,5 m od osi linii. W strefie ochrony od linii 15kV zakazano lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi a także zakazano sadzenia drzew.

12. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH, OGRANICZAJĄCYCH I KOMPENSACYJNYCH

Ustalenia planu w sposób kompleksowy odnoszą się do problematyki ochrony środowiska na jego obszarze.

Rozpatrując wpływ projektu planu na środowisko przyrodnicze konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na spodziewane zagrożenia. Oddziaływanie negatywne małoznaczące (przeciętne), ustaleń projektu dokumentu stwierdzono w przypadku wpływu realizacji na roślinność, zwierzęta, powierzchnię ziemi, wody i powietrze. Nie spowoduje ono jednak istotnego pogorszenia stanu środowiska (w stopniu naruszającym obowiązujące standardy). W przypadku pozostałych elementów środowiska stwierdzono oddziaływania obojętne lub korzystne.

Jako działania zapobiegawcze, ograniczające i kompensacyjne negatywnych oddziaływań realizacji projektu planu proponuje się:

- wprowadzanie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej,
- prowadzenie prac budowlanych w godzinach dziennych,
- prowadzenie prac z uwzględnieniem minimalizacji zajęcia terenu,
- podczas prowadzenia wykopów zabezpieczyć wierzchnią warstwę ziemi, która powinna być ponownie wykorzystana do urządzenia terenów zielonych,
- zorganizować miejsca przechowywania materiałów pędnych i smarów, stanowisk postojowych pojazdów i maszyn roboczych, w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie środowiska,
- tankowanie paliwa, przeglądy, naprawy i konserwacje maszyn prowadzić tylko w miejscach odpowiednio przygotowanych i zabezpieczonych przed przedostawaniem się substancji ropopochodnych do gruntu,
- teren inwestycji, po zakończeniu prac związanych z budową sprzętną i przywrócić do stanu funkcjonalności przyrodniczej.
- stosowanie nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu o niskich parametrach emisji zanieczyszczeń i hałasu,
- zabezpieczenie terenu budowy przed ewentualnym skażeniem środowiska w wyniku potencjalnych wycieków z maszyn, sprzętu budowlanego,
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Minimalizacja negatywnych oddziaływań związana powinna być przede wszystkim z działaniami na powierzchnię ziemi -pozyskiwane masy ziemne w fazie budowy mogą zostać wykorzystane do kształtowania terenów zielonych. Uruchomienie inwestycji nie spowoduje spadku wartości dóbr materialnych właścicieli terenów przyległych.

Ocena oddziaływania na środowisko potwierdza, że projektowane przedsięwzięcie inwestycyjne w fazie budowy i eksploatacji nie spowoduje negatywnego oddziaływania na najważniejsze komponenty środowiska.

13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE

Podstawowym wyznacznikiem przy wprowadzaniu nowych elementów zagospodarowania do środowiska, winno być zachowanie właściwych proporcji między terenami zainwestowanymi a otwartymi, jak również zachowanie ciągłości terenów otwartych oraz przyjęcie i zrealizowanie takich rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych, które umożliwiają zachowanie wartości środowiska lub zminimalizowanie niekorzystnych zmian. Analizując całokształt zagadnień przyrodniczych w opracowywanym projekcie planu można stwierdzić, iż projektowane zamierzenia uwzględniają w znacznym stopniu zasady ochrony środowiska, wykluczając możliwość powstawania negatywnego oddziaływania na środowisko.

Ze względu na to, że teren objęty planem znajduje się poza obszarem Natura 2000 nie przewiduje się alternatywnych rozwiązań w zakresie celów i ochrony obszarów Natura 2000.

Zaproponowane w projekcie planu założenia są optymalne z punktu widzenia prawidłowości rozwiązań planistycznych.

W poszczególnych komponentach środowiska, uwzględniono słabe punkty oraz metody minimalizacji niekorzystnych skutków realizacji założeń projektowanego dokumentu dla środowiska, z uwzględnieniem celu i skutków dla środowiska.

14. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Według *Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym Espoo dnia 25 lutego 1991 r.* oraz *Ustawy Prawo Ochrony Środowiska* inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa (jak również te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku) powinny podlegać specjalnej analizie.

Analizowany teren nie jest położony w obszarze przygranicznym, a realizacja zainwestowania nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji ma charakter lokalny.

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

15. METODY MONITORINGU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Proponuje się objąć analizą skutków realizacji ustaleń planu, a –później „monitoringiem” określonym w *art. 55 ust. 3 pkt. 5 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, następujące parametry:

- zachowanie powierzchni biologicznie czynnej,
- ilość ścieków odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej,
- ilość odpadów,
- klimat akustyczny,
- a także ze względu na położenie na obszarze Otuliny Spalskiego Parku Krajobrazowego – wszelkie zmiany zagospodarowania terenów w ramach prowadzenia gospodarki przestrzennej gminy.

Dodatkowo, w związku z wyznaczeniem w planie terenu przeznaczanego na przepompownię ścieków, w trakcie jej funkcjonowania należy przeprowadzać systematyczne badania ścieków surowych i oczyszczonych, na podstawie których będzie można określić uzyskiwany przez obiekt efekt ekologiczny.

W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. RZGW i inne.

Monitorowanie realizacji planu – stosownie do obowiązującego prawa, należy do obowiązków zarówno Wójta jak i Rady. Zakres obowiązków tych organów w tym przedmiocie, tryb postępowania, terminy itp. określa art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Stanowi on m.in., że:

- w celu oceny aktualności planu, burmistrz dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych,
- Wójt przekazuje Radzie wyniki powyższych analiz po uzyskaniu opinii właściwej komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada podejmuje uchwałę w sprawie aktualności planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania określone w treści powołanej powyżej ustawy.

16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem wykonania Prognozy była analiza i ocena ewentualnych skutków środowiskowych związanych z realizacją miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz określenie jego wpływu na poszczególne komponenty środowiska, a także stwierdzenie, czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zdrowie i życie ludzi.

W Prognozie opisano charakterystykę przyrodniczą. Przedstawiono stan środowiska: zasoby przyrody, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, stan powietrza atmosferycznego.

Porównano, czy zapisy zawarte w miejscowym planie są zgodne z zapisami innych dokumentów wyższego szczebla, po czym stwierdzono zgodność dokumentów.

W Prognozie omówiono potencjalne zmiany stanu środowiska oraz skutki gospodarcze i społeczne w przypadku braku realizacji zapisów zawartych w projekcie planu. Brak planu nie spowodowałby pogorszenia jakości środowiska. Jednak w przypadku braku jego realizacji mogłoby dojść do

nieprzestrzegania zasad ochrony środowiska przy zagospodarowywaniu terenów bądź realizacji infrastruktury technicznej.

W dalszym etapie dokonano analizy przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją inwestycji przedstawionej w planie. Na podstawie analizy stwierdzono, że realizacja planu wpłynie negatywnie na rośliny i zwierzęta, jakość powietrza, wody oraz powierzchnię ziemi. Są to jednak oddziaływania małoznaczące lub przeciętne. W odniesieniu to pozostałych elementów środowiska wykazano oddziaływanie pozytywne lub obojętne.

Na obszarze objętym planem nie występują obszary ani obiekty stanowiące formy ochrony przyrody. Teren ten nie wchodzi również w granice obszarów NATURA-2000. Realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko na wyżej wymienione tereny. Obszar sporządzanego planu położony jest natomiast na obszarze otuliny Spalskiego Parku Krajobrazowego. Otulina stanowi strefę ochronną graniczącą z główną formą ochrony przyrody, jakim jest Spalski Park Krajobrazowy. Otulina nie jest formą ochrony przyrody, lecz obszarem, na którym działalność człowieka nie może negatywnie oddziaływać na przyrodę obszaru chronionego. Realizacja mpzp nie wpłynie na pełnioną przez otulinę funkcję ochroną wokół Spalskiego Parku Krajobrazowego.

W celu zmniejszenia i ograniczenia oddziaływań na środowisko przyrodnicze w projekcie planu zaproponowano rozwiązania m.in. takie jak zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, obowiązek odprowadzania ścieków do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej, zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód lub do ziemi, obowiązek usuwania odpadów w oparciu o gminny system gospodarowania odpadami, obowiązek zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działce, ochrona akustyczna dla terenów mieszkaniowych a także ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Ponieważ ustalenia projektu planu w wystarczającym stopniu uwzględniają ochronę środowiska, w prognozie nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w planie.

Realizacja planu nie spowoduje skutków środowiskowych o znaczeniu transgranicznym.

Końcowy etap prognozy oddziaływania na środowisko stanowi określenie zakresu monitoringu środowiska w odniesieniu do skutków realizacji planu. Zaproponowane parametry do objęcia monitoringiem to zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, ilość ścieków odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej, ilość odpadów, utrzymanie klimatu akustycznego dla terenów mieszkaniowych a także ze względu położenie w obrębie otuliny obszaru będącego formą ochrony przyrody wszelkie zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym terenu. Dodatkowo ze względu na wyznaczony w planie teren przeznaczony na przepompownię ścieków zaleca się ich systematyczne badanie.

Można stwierdzić, że zakres przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją ustaleń projektu planu mieścić się będzie

w dopuszczalnych granicach. Ustalenia projektu planu uwzględniają zasady ochrony i kształtowania środowiska, jak również rozwój społeczno – gospodarczy.

17. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę sporządzono w oparciu o:

1. Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021 poz. 2373 ze zm.),
2. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2021 poz. 741 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021 poz. 1098 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 779),
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409),
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183),
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133),
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 poz. 1031),
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012 poz. 1109),
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U 2010 nr 77 poz. 510),
13. Rozporządzenie z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911).
14. Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. U. UE seria L z 2007 r., Nr 288 s.27 ze zm.),
15. Dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. L. 103 z 25.4.1979) (79/409/EWG),
16. Konwencja o ocenach oddziaływania na środowiska w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. 199 nr 96 poz. 1110),
17. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

- 18.Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- 19.Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.
- 20.Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku.
- 21.Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego łodzi” – uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.
- 22.Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2030, Uchwała nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021r.
23. „Program małej retencji dla województwa łódzkiego” (aktualizacja z 2006r.) Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi.
- 24.Aneks „Wojewódzkiego Programu Małej Retencji dla Woj. Łódzkiego”, WZM i UW w Łodzi, i BPPWŁ w Łodzi, Łódź, marzec 2010.
- 25.„Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w latach 2014–2019”
- 26.Raport o stanie jakości wód podziemnych w dorzeczach- stan na rok 2016, wyk. Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, listopad, 2017,
- 27.Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028.
- 28.Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim za rok 2016, WIOŚ, Łódź.
- 29.*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tomaszów Mazowiecki;*
- 30.Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tomaszów Mazowiecki na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2022 ;
- 31.Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki za rok 2018;
- 32.*Strategia Rozwoju Gminy Tomaszów Mazowiecki na lata 2015-2020;*
- 33.Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Ciebłowice Duże w gminie Tomaszów Mazowiecki, „PZMiO Teren”, Łódź, 2019 r.
- 34.Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Ciebłowice Duże w gminie Tomaszów Mazowiecki, „PZMiO Teren”, Łódź, 2019 r.
35. J. Kondracki. Geografia regionalna Polski. PWN Warszawa 2009 r.
- 36.Z. Nowicki. Wody podziemne miast Polski, PIG, Warszawa, 2009 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 poz.241) oświadczam, że będąc autorem Prognozy do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Ciebłowice Duże w gminie Tomaszów Mazowiecki, „PZMiO Teren”, Łódź, 2021 r., posiadam wiedzę w tym zakresie, wg art. 74a ust. 2 pkt 2.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Łódź, 30 października 2021 r.

Justyna Borkowska

